

REFERAT Børn- og Ungeudvalget 2022-2025 d. 29-08-2023

Mødedato Tirsdag d. 29. august 2023 kl. 13:00

Mødested Rådhuset, lokale 224, 2. sal

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Høring om mulig tilsynssag i forhold til klassestørrelser i folkeskolen.....	4
B-sag: Afrapporteringen af punktskriftindsatser og tegnsprogsindsatser.....	7
B-sag: Kvalitetstjek af budgettildelingsmodel på skoleområdet.....	9
C-sag: Dannelse - Temadrøftelse 1: Børn og unges orientering mod fællesskabet.....	12
C-sag: Drøftelse af samarbejdsaftale mellem Børn- og Ungeudvalget og Sundhedsudvalget.....	14
C-sag: Videreførelse af erfaringerne fra FAMKO-projektet.....	16
C-sag: Drøftelse af Effektiviserings- og omprioriteringsstrategien.....	21
C-sag: Pulje til løft af fritidspædagogikken.....	24
C-sag: Minimumsnormeringer - Det økonomiske spor.....	29
D-sag: Orientering om resultater og erfaringer af FAMKO-projektet.....	33
D-sag: Det kommende arbejde med implementering af minimumsnormeringer.....	39
D-sag: Styrelsesvedtægt for folkeskolerne i Odense Kommune.....	42
D-sag: Taskforce Skole anbefalinger: Orientering om henvendelse til Børne- og Undervisningsmini	43
D-sag: Aktuelle sager.....	44

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-10-22

Resume

Godkendelse af dagsordenen til Børn- og Ungeudvalgets møde den 29. august 2023.

Der afholdes fællesmøde mellem Børn- og Ungeudvalget og Odense Fælleselevråd kl. 13.00 - 14.00 i byrådssalen i forbindelse med punkt 5 "Dannelse - Temadrøftelse 1: Børn og unges orientering mod fællesskabet".

Der er planlagt følgende rækkefølge for behandling af dagsordenspunkterne:

Pkt. 5: Dannelse - Temadrøftelse 1: Børn og unges orientering mod fællesskabet

Pkt. 1: Godkendelse af dagsorden

Pkt. 2: Høring om mulig tilsynssag i forhold til klassestørrelser i folkeskolen

Pkt. 3: Afrapporteringen af punktskriftindsatser og tegnesprogindsatser

Pkt. 4: Kvalitetstjek af budgettodelingsmodel på skoleområdet

Pkt. 6: Drøftelse af samarbejdsaftale mellem Børn- og Ungeudvalget og Sundhedsudvalget

Pkt. 11: Orientering om resultater og erfaringer af FAMKO-projektet

Pkt. 7: Videreførelse af erfaringerne fra FAMKO-projektet

Pkt. 8: Drøftelse af Effektiviserings- og omprioriteringsstrategien

Pkt. 9: Pulje til løft af fritidspædagogikken

Pkt. 12: Det kommende arbejde med implementering af minimumsnormeringer

Pkt. 10: Minimumsnormeringer - Det økonomiske spor

Pkt. 13: Styrelsesvedtægt for folkeskolerne i Odense Kommune

Pkt. 14: Taskforce Skole anbefalinger: Orientering om henvendelse til Børne- og Undervisningsministeren

Pkt. 15: Aktuelle sager

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget godkender dagsordenen.

Udvalgsmedlem Anne-Mette Ebensgaard deltog ikke i mødet.

Punkt 2: Høring om mulig tilsynssag i forhold til klassestørrelser i folkeskolen

17.00.00-A00-1-23

Resume

Denne sag handler om klassestørrelser i folkeskolen - og mere specifikt om klassestørrelser på to af kommunens folkeskoler - Agedrup Skole og Ubberud Skole.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) har anmodet Ankestyrelsens kommunale tilsyn om at tage stilling til, om der er anledning til at rejse en tilsynssag mod Odense Kommune ift. klassestørrelser i folkeskolen.

På baggrund heraf, har Ankestyrelsen bedt byrådet om en udtalelse i sagen. Udtalelsen skal bruges til at vurdere, om der er anledning til at rejse en tilsynssag.

Ankestyrelsen beder byrådet om særligt at redegøre for, hvordan Odense Kommune sikrer, at folkeskolerne i kommunen lever op til reglerne for klasseloft (folkeskolelovens § 17), klassedannelse (folkeskolelovens § 25) og holddannelse (folkeskolelovens § 25a).

I denne sag argumenterer Børn- og Ungeforvaltningen for, at Odense Kommune lever op til reglerne for klasseloft (folkeskolelovens § 17), klassedannelse (folkeskolelovens §25) og holddannelse (folkeskolelovens § 25a), idet de skitserede udfordringer, som STUK har gjort opmærksom på, beror på 'tekniske udfordringer' i forhold til at forene pædagogisk praksis med indberetninger i administrative systemer, og således ikke har noget konkret med klassestørrelser at gøre.

Byrådet skal godkende, at Børn- og Ungeforvaltningens redegørelse (den nærværende sag) sendes til Ankestyrelsen som byrådets udtalelse i sagen.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender forvaltningens redegørelse, som dermed sendes til Ankestyrelsen som byrådets udtalelse i sagen.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Anne-Mette Ebensgaard deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Denne sag handler om klassestørrelser i folkeskolen - og mere specifikt om klassestørrelser på to af kommunens folkeskoler - Agedrup Skole og Ubberud Skole.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) har anmodet Ankestyrelsens kommunale tilsyn om at tage stilling til, om der er anledning til at rejse en tilsynssag mod Odense Kommune i forhold til klassestørrelser på Agedrup Skole og Ubberud Skole.

På baggrund heraf, har Ankestyrelsen bedt byrådet om en udtalelse i sagen. Udtalelsen skal bruges til at vurdere, om der er anledning til at rejse en tilsynssag. Den nærværende sag sendes til Ankestyrelsen som byrådets udtalelse i sagen.

Kort oprids af hændelsesforløbet

I august 2022 oplyser STUK til Odense Kommune, at Agedrup Skole og Ubberud Skole udtages til tilsyn med den begrundelse, at de to skoler i skoleåret 2021/22 har haft for mange elever i enkelte klasser, og dermed overskrider reglerne for klasseloft (jf. folkeskolelovens §17). STUK anmoder derfor kommunen om at indsende en redegørelse vedrørende de faktiske forhold om skolernes organisering af undervisningen. STUK vil på baggrund af kommunens redegørelse vurdere, om skolerne efterlever reglerne om klasseloft.

Opmærksomheden fra STUK i forhold til klasseloftet på de to skoler er ikke ny, da Odense Kommune tilbage i skoleåret 2018/19 modtog en lignende henvendelse fra STUK. Med udgangspunkt i de to skolers redegørelser samt dialog med den ene skole, besluttede STUK dengang, at der ikke skulle foretages yderligere handlinger, og derfor blev der ikke iværksat et tilsyn (se bilag 1). Med udgangspunkt i denne vurdering fra STUK, har Odense Kommune vurderet, at den nye henvendelse fra STUK angående klasseloftet i skoleåret 2021/22 skulle adresseres på samme vis som henvendelsen fra STUK angående klasseloftet i skoleåret 2018/19.

Odense Kommune fremsendte herefter den efterspurgte redegørelse om de faktiske forhold om skolernes organisering af undervisningen (se bilag 2 og bilag 3).

I oktober 2022 oplyser STUK til Odense Kommune, at der er klare indikationer på manglende regeloverholdelse på kommunens skoler hvad angår klasseloft og klassedannelse, og at sagen derfor overdrages til Ankestyrelsen.

Odense Kommune retter herefter telefonisk kontakt til STUK med henblik på at afklare, hvorfor STUK ikke længere kan godkende skolernes organisering af undervisningen, som det ellers hidtil har været tilfældet. STUK oplyser, at skolerne ikke efterlever klasseloftet, og at Ankestyrelsen må afgøre, om STUK har været for striks i denne vurdering.

Odense Kommune vurderer, at loven overholdes

Ankestyrelsen har bedt byrådet om særligt at redegøre for, hvordan Odense Kommune sikrer, at folkeskolerne i kommunen lever op til reglerne for klasseloft (folkeskolelovens § 17), klassedannelse (folkeskolelovens §25) og holddannelse (folkeskolelovens § 25a).

Agedrup Skole oplyser, at udfordringen er af 'teknisk' karakter, og skyldes, at de elev- og undervisningsadministrative systemer ikke kan håndtere den måde, undervisningen er organiseret på i forbindelse med elevernes skolestart i 0. klasse. I det første kvartal af elevernes skolestart (august til medio oktober) er eleverne grupperet i én samlet årgang (og dermed

indberettet som én samlet klasse i elevadministrationssystemet), indtil den endelige klassesdeling foretages med virkning fra uge 41. Bevæggrunden for denne pædagogiske praksis er at sikre en så homogen elevsammensætning som muligt med henblik på at den endelige klassesdeling bliver foretaget på det bedst mulige pædagogiske grundlag. I hele perioden frem mod den endelige klassesdeling er eleverne opdelt ud fra personalets pædagogiske observationer, og der er altid minimum to børnehaveklasseledere på til dækningen af hver undervisningslektion, ligesom eleverne er placeret i 2 lokaler.

Ubberud Skole oplyser ligeledes, at udfordringen er af 'teknisk karakter' og opstår, fordi skolen i dens pædagogiske praksis i de ældste klasser arbejder ud fra årgangsbegrebet, hvilket ikke harmonerer med de digitale indberetningssystemer. Eleverne er således grupperet i én samlet årgang (og dermed indberettet som én samlet klasse i elevadministrationssystemet). Bevæggrunden for denne pædagogiske praksis er, at det understøtter fælles årsplaner og forberedelse af undervisningen for den samlede årgang, så der sikres en høj kvalitet af undervisningen, som er parallellagt i stort set alle fag. Det gælder for undervisningen, at der er to lærere til stede i alle fag på årgangen ligesom der er to faste lokaler tilknyttet - svarende til to 'almindelige' klasser. Desuden har eleverne på årgangen en primær plads i det ene lokale, og størstedelen af elevernes undervisningstid tilbringes med den samme gruppe elever, hvilket kan sidestilles med klassen som undervisningsenhed.

På baggrund heraf er det Odense Kommunes vurdering, at de to skoler ligesom de øvrige folkeskoler i kommunen lever op til de nævnte regler og den nævnte lovgivning.

Opsummering

Det er Odense Kommunes klare overbevisning, at reglerne for klasseloft (folkeskolelovens § 17), klassesdannelse (folkeskolelovens §25) og holddannelse (folkeskolelovens § 25a) efterleves, samt at de skitserede udfordringer, som STUK har gjort opmærksom på, beror på 'tekniske udfordringer' i forhold til at forene pædagogisk praksis med indberetninger i administrative systemer, og således ikke har noget konkret med klassestørrelser at gøre.

Det skal understreges, at Odense Kommune har haft den faglige pædagogiske udvikling i højsædet i den samlede håndtering af sagen, og har haft en forståelse for de tekniske udfordringer, som skolerne oplever, når pædagogisk tækning kolliderer med administrative systemer.

I det hele taget er det Odense Kommunes oplevelse, at den samlede proces har været bureaukratisk og ressourcekrævende, og til tider har haft karakter af 'overstyring' fra STUK's side. Det harmonerer ikke med de nationalpolitiske vinde der ellers blæser ind over skoleområdet, hvor frisættelse og lokale frihedsgrader italesættes som bærende elementer i morgendagens skole.

Såfremt Ankestyrelsen vurderer, at Odense Kommunes registreringspraksis i de administrative systemer skal skærpes, vil Odense Kommune naturligvis tage dette til efterretning.

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilag 1

Bilag 2

Bilag 3

Punkt 3: B-sag: Afrapporteringen af punktskriftindsatser og tegnsprogsindsatser

29.30.00-G01-3-23

Resume

Socialstyrelsen har kompetencen til at udpege særlige målgrupper og indsatser over for kommunerne. Det sker, når Socialstyrelsen er bekymrede for, hvorvidt kommuner og regioner i tilstrækkelig grad koordinerer og samarbejder om anvendelse og dermed opretholder det fornødne udbud af højt specialiserede indsatser.

Social- og Boligstyrelsen udsendte på denne baggrund to centrale udmeldinger vedr. punktskriftindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsettelse og tegnsprogsindsatser til børn og unge med et varigt høretab den 27. september 2022.

KKR Syddanmark har koordineret og samlet svarene fra alle kommuner i Syddanmark, herunder det svar, som Odense Kommune har fremsendt. Afrapporteringerne skal politisk godkendes i kommunerne i Syddanmark før de endeligt sendes til Social- og Boligstyrelsen.

På baggrund af de to centrale udmeldinger har Socialdirektørforum undersøgt de eksisterende indsatser på de to områder. På baggrund af afrapporteringerne vurderer Socialdirektørforum, at der aktuelt er tilstrækkelig grad af koordination og samarbejde i forhold til anvendelse og opretholdelse af det fornødne udbud af højt specialiserede indsatser af punktskriftsindsatser og tegnsprogsindsatser i kommunerne i Syddanmark.

I denne sag skal Børn- og Ungeudvalget godkende afrapporteringen.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget godkender:

1. Afrapporteringen af punktskriftindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsettelse
2. Afrapporteringen af tegnsprogsindsatser til børn og unge med et varigt høretab

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget godkender indstillingen.

Udvalgsmedlem Anne-Mette Ebensgaard deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Social- og Boligstyrelsen har kompetence til at udpege særlige målgrupper og indsatser til kommunerne, hvis det vurderes, at der er behov for øget koordination eller planlægning på tværs af kommuner og regioner.

Social- og Boligstyrelsen udsendte den 27. september 2022 to centrale udmeldinger til landets kommunalbestyrelser. Én vedr. punktskriftindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsettelse og én vedr. tegnsprogsindsatser til børn og unge med et varigt høretab. Social- og Boligstyrelsen var bekymrede for, hvorvidt kommuner og regioner i tilstrækkelig grad koordinerer og samarbejder om at opretholde et tilstrækkeligt udbud af højt specialiserede punktskriftindsatser og tegnsprogsindsatser til børn og unge.

På baggrund af de to centrale udmeldinger har KKR foretaget en afrapportering af de nuværende indsatser for punktskriftindsatser og tegnsprogsindsatser til børn og unge.

Afrapporteringen til styrelsen sker i regi af rammeaftalen. Afrapporteringerne er godkendt på møder i Socialdirektørforum, K22 og KKR Syddanmark i maj/juni 2023 og sendt til Social- og Boligstyrelsen ultimo juni 2023 med forbehold for politisk godkendelse i de enkelte kommuner i Syddanmark. Afrapporteringerne er vedhæftet sagen og nedenfor følger en gennemgang af afrapporteringernes hovedkonklusioner.

Hovedkonklusioner

For begge målgrupper finder Socialdirektørforum, at der aktuelt er tilstrækkelig grad af koordination og samarbejde i forhold til anvendelse og opretholdelse af det fornødne udbud af højt specialiserede indsatser. Der henvises til relevante lands-/landsdelsdækkende tilbud, hvis barnet/den unge har behov for indsatsen.

Punktskriftsindsatser

I forhold til punktskriftindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsettelse er hovedkonklusionen, at der i kommunerne i Syddanmark er, en stor tilfredshed med de eksisterende og velfungerende samarbejder såvel kommunalt, regionalt og med de landsdækkende institutioner. Fire kommunikationscentre løser opgaven for kommunerne i Syd- og Sønderjylland og ét center løser opgaven for kommunerne på Fyn og omkringliggende øer.

Målgruppen for punktskriftindsatser er meget lille og derfor er det nødvendigt med en samlet koordineret indsats, der sikrer et fagligt miljø med kritisk masse. På nationalt plan skal de lokale/regionale indsatser og praksis kunne suppleres med ydelser fra en eller flere højt specialiserede leverandører, der i samarbejde med de lokale aktører kan bidrage til udredning, afprøvning, tildeling og undervisning af børn, unge og voksne. Tilbuddet skal kunne levere undervisningsforløb for blinde, pårørende og fagpersoner.

Tegnsprogsindsatser

I forhold til tegnsprogsindsatser for til børn og unge med et varigt høretab er hovedkonklusionen, at målgruppen er meget lille. Opgaverne omkring børn og unge med varigt høretab varetages af PPR-ene som samarbejder med de højt specialiserede tilbud CFH Fredericiaskolen og Center For Døve samt Høreklinikerne på AUH og OUH.

Det er vigtigt at fastholde specialiserede tilbud til målgruppen og at tilbuddene fortsat kan tilrettelægge indsatserne og tilpasse kapaciteten. Der er i de syddanske kommuner ingen planer om at ændre på tilrettelæggelsen af indsatserne for børn og unge med tegnsprogsbehov.

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Afrapportering punktskrift

Afrapportering tegnsprog

Punkt 4: B-sag: Kvalitetstjek af budgettildelingsmodel på skoleområdet

00.00.00-P20-1-23

Resume

Denne sag handler om budgettildelingsmodellen på skoleområdet.

Udvalget drøftede på møde den 15. august 2023 igangsætning af arbejdet med et kvalitetstjek af budgettildelingsmodellen på skoleområdet, herunder udkast til en overordnet tidsplan for arbejdet.

Forvaltningen anbefaler udvalget, at der igangsættes et arbejde med et grundigt kvalitetstjek af budgettildelingsmodellen på skoleområdet med virkning fra skoleåret 2025/2026. Formålet er at skabe en tidssvarende tildelingsmodel, der kan fungere som et godt styringsredskab, som fastsætter en tydelig ramme og giver mulighed for at sikre en ansvarlig økonomistyring på skoleområdet nu og i fremtiden.

En ny tildelingsmodel vil i praksis kunne betyde omfordeling af midler skolerne imellem og inden for skolernes budgetområder.

Forvaltningens anbefaling har blandt andet afsæt i de vilkår, der har forårsaget ubalance i skolernes økonomi i Budget 2023, hvilket udvalget behandlede på et ekstraordinært møde den 9. marts 2023. Ubalancen i budgettet på skoleområdet, betyder, at der er brug for et skarpt blik på tildelingsmodellen samt fordelingen mellem de decentrale og centrale budgetter.

Tildelingsmodellen kan eventuelt tage højde for anbefalingerne fra den nedsatte taskforce på skoleområdet, hvis der er anledning hertil.

Forvaltningen har udarbejdet et udkast til en overordnet tidsplan for arbejdet frem mod en udmøntning i marts 2025.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget godkender igangsætning af arbejdet med et kvalitetstjek af tildelingsmodellen på skoleområdet, herunder udkast til overordnet tidsplan for arbejdet.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget godkender indstillingen.

Udvalgsmedlem Anne-Mette Ebensgaard deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Forvaltningen anbefaler, at der igangsættes en proces med et grundigt kvalitetstjek af budgettildelingsmodellen på skoleområdet med virkning fra skoleåret 2025/2026. Formålet er at skabe en tidssvarende tildelingsmodel, der kan

fungere som et godt styringsredskab, som fastsætter en tydelig ramme og giver mulighed for at sikre en ansvarlig økonomistyring på skoleområdet nu og i fremtiden.

En tildelingsmodel fordeler det samlede skolebudget ud til de enkelte skoler og skal medvirke til at fremme og udmønte politiske visioner og strategier for skoleområdet. Tildelingsmodellen sikrer, at skolerne får tildelt tilstrækkelige ressourcer til at kunne levere den undervisning, der er fastsat i lovgivningen. Tildelingsmodellen tager blandt andet højde for, at skolerne er forskellige mht. elevtal, classesammensætning og sociale forhold.

En ny tildelingsmodel skal give mulighed for, at udvalg, forvaltning og skoler kan styre efter velkvalificerede og ikke for detaljerede parametre, som er medvirkende til at give budgetsikkerhed.

Arbejdet med modellen anbefales at tage afsæt i en afvejning af flere overordnede principper og hensyn. Modellen skal blandt andet tilstræbe at være simpel og gennemsigtig, så det er let for alle at overskue og forstå, hvordan modellen fordeler midler til skolerne og til hvilke opgaver. Desuden skal modellen basere sig på tydelige og velbegrundede tildelingsmekanismer. Modellen skal også være incitamentsstyrende, så skolerne arbejder på en både pædagogisk forsvarlig og økonomisk bæredygtig måde.

Der kan for eksempel være tale om en model, der giver skoler og skolebestyrelser mest muligt lokalt beslutningsrum ved at være mere fleksibel og mindre specifik i tildelingen til skolerne, idet omfang det kan rummes indenfor de lovgivningsmæssige rammer.

De mulige tildelings- og styringsmekanismer vil blive afdækket og afklaret under processen, herunder konsekvenserne heraf.

En ny tildelingsmodel vil i praksis kunne betyde omfordeling af midler skolerne imellem og inden for skolernes budgetområder.

Baggrund

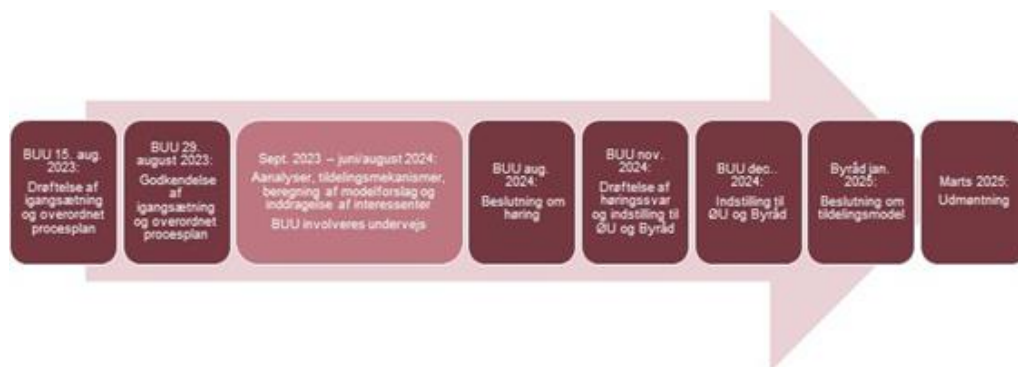
Forvaltningens anbefaling har blandt andet afsæt i de vilkår, der har forårsaget ubalance i skolernes økonomi i Budget 2023, hvilket udvalget behandlede på et ekstraordinært møde den 9. marts 2023. Udvalget blev blandt andet orienteret om, at forvaltningen vil tage initiativ til, at modellen for budgettildeling til skolernes tilpasses, så der tages hensyn til stigninger i visitationer til specialundervisning og i bidrag til staten vedr. private-, fri- og efterskoler inden for den samlede ramme. Dette skal indgå i arbejdet med henblik på opmærksomheder og kvalificering af budgettildelingsmodellen.

Ubalancen i budgettet på skoleområdet, betyder, at der er brug for et skarpt blik på tildelingsmodellen samt fordelingen mellem de decentrale og centrale budgetter.

Tildelingsmodellen kan eventuelt tage højde for anbefalinger fra den nedsatte taskforce på skoleområdet, hvis der er anledning hertil.

Overordnet tidsplan

Forvaltningen har udarbejdet et udkast til en overordnet tidsplan for arbejdet med et kvalitetstjek af tildelingsmodellen på skoleområdet frem mod en udmøntning i marts 2025.

Forvaltningen vil på baggrund af udvalgets drøftelse arbejde videre med en detaljeret tids- og procesplan, der for eksempel vil indeholde faser for arbejdet med analyse, tildelingsmekanismer, beregning af modelforslag og inddragelse af interessenter. Udvalget vil blive involveret undervejs.

Der tages forbehold for eventuelle ændringer af den overordnede tidsplan.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder kommunens kassebeholdning.

Punkt 5: C-sag: Dannelse - Temadrøftelse 1: Børn og unges orientering mod fællesskabet

00.17.00-P20-1-23

Resume

Børn- og Ungeudvalget skal med denne sag drøfte temaet 'Børn og unges orientering mod fællesskaber' som led i udvalgets arbejde med dannelse. Formålet med temadrøftelsen er at give udvalget mulighed for at få en dybdegående drøftelse for at opnå en øget forståelse af, hvad de som udvalg er særligt optaget af og nysgerrige på indenfor temaet.

Temadrøftelsen faciliteres af forvaltningen og vil indeholde forskellige elementer, som vil belyses gennem forskellige demokratiske stemmer. Udvalget vil under punktet mødes med Odense Fælleselevråd i Byrådssalen, hvor fælleselevrådet har forberedt et oplæg til en samtale med udvalget.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter temaet 'børn og unges orientering mod fællesskaber' og kommer med input til den videre politiske proces.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Anne-Mette Ebensgaard deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Børn- og Ungeudvalget har allerede indledt arbejdet med dannelsesdagsordenen gennem drøftelser den 7. marts, 18. april og 6. juni 2023. Som en fortsættelse af denne proces, er der nu planlagt en temadrøftelse om temaet 'børn og unges orientering mod fællesskaber'. Formålet er at give udvalget en mulighed for at udforske, hvad de som udvalg er særligt optaget af og nysgerrige på indenfor temaet.

Temadrøftelsen vil tage udgangspunkt i de pointer, som blev uddraget af udvalgsrådet den 7. marts 2023, i forhold til at det videre arbejde med dannelse skal have fokus på børn og unges orientering mod fællesskaber:

- Børn og unge har behov for at kunne fortabe sig i interaktionen og samspillet med andre mennesker.
- Børn og unge skal have en omgangstone baseret på gensidig respekt.
- Børn og unge skal have en forståelse for, at sociale normer ikke er universelle sandheder.
- Børn og unge skal have de samme forudsætninger for at indgå i digitale fællesskaber.
- Børn og unges fællesskaber kan styrkes gennem traditioner og fælles normer for, hvordan vi er sammen.
- Børn og unge skal opleve, at de har en værdig plads i fællesskabet uanset forskelligheder.
- Børn og unge skal møde hinanden med en forventning om gensidig respekt for fællesskabets mangfoldighed.

Udvalgets indledende drøftelser har derudover kredset om børn og unges forbundethed til omverdenen. Som bl.a. dækker over demokratisk dannelse, forbundethed med naturen og globalt udsyn. Disse elementer vil samles i en temadrøftelse på udvalgsrådet den 19. september 2023.

Som et element i processen har forvaltningen fokus på inddragelse af forskellige demokratiske stemmer. Formålet er at styrke den politiske beslutningsproces og bidrage med forskellige perspektiver på de temaer og en mere nuanceret forståelse af temaet.

Under temadrøftelsen vil udvalget derfor blive præsenteret for forskellige perspektiver på følgende måder:

1. Børn- og ungestemmer:

- Samtale med Odense Fælleselevråd i Byrådssalen om temaet, hvor Odense Fælleselevråd har forberedt et oplæg til en samtale med udvalget.
- Videopræsentation af perspektiver på temaet fra børn i 4 til 6 årsalderen fra Odense.

2. Voksenstemmer:

- Videopræsentation af perspektiver på temaet fra personer der er i kontakt med byens børn og unge.

Som afslutning på temadrøftelsen vil udvalget blive bedt om at udpege, hvilke indsigter temadrøftelsen har givet. Det kan fx være de elementer som udvalget er særligt optaget af eller de elementer som udvalget er nysgerrige på at udfolde yderligere. Disse indsigter vil indgå i den videre politiske proces.

Den videre proces

Den politiske proces omfatter tre temadrøftelser: Børn og unges orientering mod fællesskabet den 29. august 2023, Børn og unges forbundethed til omverdenen den 19. september 2023, og endelig en endnu ikke temasat drøftelse den 24. oktober 2023. Herefter afholdes en Dannelsesdebat den 21. november 2023, hvor indsigter fra de foregående temadrøftelser debatteres med en række inviterede interessenter. Efterfølgende, i december 2023 eller januar 2024, vil udvalget kunne godkende den opdaterede dannelsesstrategi.

Processen vil resultere i en opdateret dannelsesstrategi for børne- og ungeområdet. Dannelsesstrategien fra 2017 og dens fokus på fire karaktertræk (nysgerrighed, mod, vedholdenhed og medmenneskelighed) vil udgøre fundamentet for en ny samlet dannelsesstrategi, hvor børn og unges orientering mod fællesskaber og forbundethed til omverdenen er i fokus.

På baggrund af de politiske drøftelser og input, vil forvaltningen derudover præsentere udvalget for en række forslag til, hvordan det fremadrettede dannelsesarbejde kan synliggøres, implementeres og fastholdes på tværs af forvaltningen i et 0 til 18-års perspektiv. Ligesom forvaltningen vil præsentere bud på konkrete indsatser og handlinger, som kan bidrage til at omsætte strategien til handling.

Økonomi

Da sagen er en drøftelsessag, er der ingen økonomiske konsekvenser, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 6: C-sag: Drøftelse af samarbejdsaftale mellem Børn- og Ungeudvalget og Sundhedsudvalget

00.01.00-A00-31-23

Resume

I forbindelse med oprettelse af Sundhedsforvaltningen og overdragelse af Sundhedsplejen fra Børn- og Ungeforvaltningen til Sundhedsforvaltningen har Børn- og Ungeudvalget og Sundhedsudvalget forpligtet sig til et årligt fællesmøde med fokus på samarbejdsaftalen mellem de to forvaltninger.

Med udgangspunkt i samarbejdsaftalen har forvaltningerne opbygget et stærkt samarbejde for at sikre den tværgående opgaveløsning. På udvalgsrådet gives en kort status på samarbejdet.

Med sagen kan udvalgene drøfte, hvordan de gerne vil arbejde politisk med samarbejdsaftalen fremadrettet.

Forvaltningerne anbefaler, at udvalgene fremadrettet på et årligt fællesmøde får en status på og evaluering af samarbejdet omkring strategisk relevante områder vedrørende Sundhedsplejen.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen og Sundhedsforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at udvalgene drøfter, hvordan de gerne vil beskæftige sig med samarbejdsaftalen i de kommende år.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Anne-Mette Ebensgaard deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

I forbindelse med oprettelse af Sundhedsforvaltningen har Børn- og Ungeudvalget og Sundhedsudvalget forpligtet sig på et årligt samarbejde. Dette er udvalgenes første møde med emnet siden samarbejdsaftalens oprettelse.

Overdragelse af opgaver og løbende samarbejde på det administrative område

For at sikre en god overdragelse af opgaver fra Børn- og Ungeforvaltningen til Sundhedsforvaltningen har de to forvaltninger i forlængelse af den politiske aftale sammen udarbejdet et tæt samarbejde på det administrative niveau. Dette har været med til at sikre, at relevante opgaver er blevet drøftet på de rette niveauer, således at overdragelsen af opgaver er sket systematisk og grundigt.

Det tætte samarbejde mellem Børn- og Ungeforvaltningen og Sundhedsforvaltningen gør sig gældende på alle ledelsesniveauer.

Niveau-4-ledere fra sundhedsplejen i Sundhedsforvaltningen og Center for Tværfaglig Sundhed i Børn- og Ungeforvaltningen har månedlige møder for at sikre tværfaglig koordinering og implementering.

Herudover er der kvartalsvise møder for niveau-3 ledere for at sikre gode løsninger på tværs af forvaltningerne samt et fælles fokus på det strategiske samarbejde.

Direktørerne fra begge forvaltninger mødes to gange årligt for at drøfte status og opmærksomhedspunkter. Disse møder understøttes af niveau-2 ledere både før og efter mødet.

Det politiske arbejde med samarbejdsaftalen fremover

Af det samlede høringsmateriale vedr. etableringen af henholdsvis Klima- og Miljøforvaltningen og Sundhedsforvaltningen fremgår det af bilag 2a, at Børn- og Ungeudvalget og Sundhedsudvalget har forpligtet sig på et årligt samarbejde særligt vedrørende Sundhedsplejen. Af materialet fremgår det, at:

Der skal én gang årligt udarbejdes en samarbejdsaftale mellem de to udvalg vedrørende Sundhedsplejen. Samarbejdsaftalen skal udarbejdes med afsæt i følgende afgrænsning:

- Prioritering af sundhedsplejens ressourcer skal altid ske med udgangspunkt i børnene først
- Det tværfaglige samarbejde med de øvrige faggrupper i Børn- og Ungeforvaltningen fastholdes
- De arenaer i Børn- og Ungeforvaltningen, der er genstandsfelt for udøvelsen af sundhedsplejens praksis, skal involveres i den løbende udvikling af sundhedsplejens indsatser
- Sundhedsplejens indsatser, prioriteringer, op- eller nedjustering af budget og arenaer for udøvelse af sundhedsplejens virke skal indgå i samarbejdsaftalen.

Der skal holdes ét årligt fællesmøde mellem de to udvalg vedr. samarbejdsaftalen.

Samarbejdsaftalen skal tage udgangspunkt i de eksisterende sammenhænge som f.eks. Barnets første 1000 dage og FAMKO. Samarbejdsaftalen skal i den forbindelse tage udgangspunkt i sundhedsplejens rolle og arbejde ind i Børn- og Ungeforvaltningens kerneopgave samtidig med et samspil med Sundhedsforvaltningens overordnede opgave.

Der vil blive arbejdet med hyppige møder og regelmæssig samlokalisering, så Sundhedsplejen og Sundhedsforvaltningen får et tæt og trinløst samarbejde med Børn- og Ungeforvaltningen, herunder Center for Tværfaglig Sundhed og Forebyggelse. De to adm. direktører er ansvarlige for koordinationen.

Forvaltningerne anbefaler, at udvalgene fremadrettet på et årligt fællesmøde får en status på og evaluering af samarbejdet omkring strategisk relevante områder vedrørende Sundhedsplejen. Med denne model vil det primære samarbejde være forankret på et administrativt niveau og samtidig give udvalgene mulighed for at forholde sig til strategiske indsatser, som har relevans for begge udvalg.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 7: C-sag: Videreførelse af erfaringerne fra FAMKO-projektet

27.12.06-P22-1-23

Resume

Formålet med FAMKO er at mindske ulighed i sundhed og social ulighed ved at give sårbare gravide, småbørn og familier den bedst mulige start gennem udvidet, tværfaglig støtte på tværs af kommune, region og frivillige organisationer. FAMKO-projektet bidrager dermed til at styrke samarbejdet om og indsatsen til børn og familier, som med en støttende hånd i ryggen får en god start som ny familie.

Med denne sag præsenteres Børn- og Ungeudvalget for to modeller for et fremtidigt serviceudtryk til sårbare gravide og småbørnsfamilier i Odense Kommune per 1.1.2024.

Model 1 beskriver, hvorledes det fremtidige serviceudtryk til sårbare familier tilknyttet Familieambulatoriet vil se ud, såfremt der pr. 1.1.2024 ikke længere gives en FAMKO-indsats.

Model 2 beskriver med udgangspunkt i erfaringerne fra FAMKO-projektet elementer i en fortsat FAMKO-indsats pr. 1.1.2024. I nærværende sag er der alene fokus på de elementer i modellen, som ligger inden for Børn- og Ungeudvalgets ressortområde. Modellen indebærer forslag om et frivilligt og forebyggende tilbud om rådgivning om familieplanlægning til målgruppen, som Servicelovens § 11,3 giver mulighed for. I § 11,3-tilbuddet modtager familien dermed et frivilligt tilbud, som styrker forældrenes tilknytning til det kommende barn, og familien får hjælp til at få ro på rammerne om familiens liv. Derudover tilbydes gruppetilbud i Tryghedscirklen samt løbende kompetenceudvikling af medarbejderne og rammer for tværfagligt/tværasektorielt samarbejde.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter de forskellige modeller for et fremtidigt tilbud til målgruppen pr. 1. januar 2024.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Anne-Mette Ebensgaard deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

I Budgetaftalen for Budget 2023 fik Børn- og Ungeudvalget til opgave at vurdere, hvilke tiltag og erfaringer fra FAMKO-projektet, der ønskes videreført i forvaltningens arbejde:

”Forligspartierne er positive overfor FAMKO-projektet, der er et tværasektorielt samarbejde mellem Odense Universitetshospital og Odense Kommune om gravide, småbørn og familier, der af den ene eller den anden årsag har brug for en håndholdt indsats gennem graviditeten og frem til skolestart. FAMKO er en bærende del af forståelsespapiret ’Et skifte til gavn for børn og unges mentale trivsel i Odense’, og det er i den forbindelse aftalt, at Børn- og Ungeudvalget skal styrke den tidlige indsats for fremme af mental sundhed i den tidlige barndom gennem udbredelse af FAMKO-tilgangen”.

Med den sideløbende flytning af Sundhedsplejen til Sundhedsforvaltningen i 2022 blev de involverede fagområder fordelt på to forvaltninger. Sundhedsudvalget og Børn- og Ungeudvalget blev på fælles møde den 23. maj 2023 præsenteret for foreløbige erfaringer med FAMKO som projekt og samarbejdsform. Derudover er udvalgene tillige i anden sag på dagsordenen den 29. august 2023 blevet præsenteret for de foreløbige resultater og erfaringer fra FAMKO.

Der er behov for at tage stilling til, hvorledes serviceudtrykket til målgruppen skal se ud per 1. januar 2024. I nærværende sag beskrives to modeller, som udvalget har mulighed for at drøfte. Begge modeller præsenteres i det tilhørende bilag og rummer forslag til organisering og indhold i både Sundhedsforvaltningen (Sundhedsplejen) og Børn- og Ungeforvaltningen (§11,3-tilbud) med blik for det værdifulde samarbejde, som kendes i FAMKO i dag. Det bemærkes, at model 2 indeholder mulighed for at skrue op og ned i forhold til målgruppens størrelse og tilbuddets længde og omfang.

Nærværende sag beskriver de elementer i modellerne, som ligger under Børn- og Ungeudvalgets ressortområde.

En tværsektoriel dagsorden

På tværs af Region Syddanmark og de syddanske kommuner er der udarbejdet en samarbejdsaftale vedrørende sårbare gravide. Det primære formål med samarbejdsaftalen er at afklare snitflader mellem det regionale og kommunale – og mellem det sundhedsfaglige og det socialfaglige felt. Af samarbejdsaftalen fremgår det, at ”alle faggrupper er forpligtet til at samarbejde til gavn for barnet. Der opfordres til at søge fælles løsninger.”

Med FAMKO har målet været at etablere et gensidigt kendskab, et fælles sprog og en koordineret, fælles tilgang og indsats blandt de fagpersoner, der arbejder med de mest sårbare gravide. Dette med henblik på at skabe mere sammenhængende forløb for familierne.

Odense Kommune er således allerede i dag forpligtet på at indgå i tværsektorielle samarbejder, og en videreførelse af indsatsen kendt fra FAMKO-projektet vil på en meningsfuld måde svare an på disse forpligtelser. Det gælder ikke mindst på området for de mest udsatte gravide, hvor FAMKO indgår som eksempel på best practice i Socialstyrelsens forløbsbeskrivelse vedr. udsatte gravide med skadeligt rusmiddelforbrug. FAMKO-samarbejdet har styrket det gensidige kendskab og samarbejde mellem kommune og OUH, hvilket kommer såvel borgere som samarbejder om fælles dagsordener til gode. FAMKO har udover et styrket samarbejde med Familieambulatoriet på OUH også medført et udvidet samarbejde med Lokalpsykiatrien.

Sundhedsstyrelsen arbejder henimod en anbefaling om niveauinddeling i sundhedsplejens indsatser. Sundhedsforvaltningen har været i dialog med Sundhedsstyrelsen med henblik på at sikre, at de beskrevne modeller vil fungere under de kommende målgruppebeskrivelser. Indholdet i målgruppebeskrivelserne er dog endnu ikke færdige, men forventes godkendt med udgangen af 2023. Det er dog forvaltningens forventning, at begge modeller, eventuelt med mindre tilpasninger, vil kunne imødekomme de kommende anbefalinger.

Model 1: Tilbud til sårbare familier i Odense Kommune – der lever op til lovgivningen

Model 1 indebærer, at FAMKO-indsatsen ikke længere gives til sårbare gravide, der er tilknyttet Familieambulatoriet på Odense Universitetshospital (OUH). Det vil betyde en reduktion i det tilbud til sårbare gravide og småbørnsfamilier i Odense, som har været tilbudt siden 2018, hvor FAMKO startede.

Ved valg af Model 1 lever Odense Kommune op til alle lovgivningsmæssige forpligtelser. Der kan opstå behov for at tilpasse elementer i modellen, ved nye anbefalinger fra Sundhedsstyrelsen eller i forbindelse med forpligtelser via Barnets Lov, som begge træder i kraft ved årsskiftet 2023/2024.

I FAMKO henviser jordemoderen familien til et frivilligt, forebyggende tilbud, hvilket opleves som smidigt og med hurtig adgang til støtte allerede i graviditeten. I model 1 vil jordemødre og andre fagpersoner, der bliver opmærksomme på sårbare gravide med behov for ekstra hjælp og støtte, fremadrettet have to handlemuligheder:

1) Sende besked til Sundhedsplejen med anmodning om en ekstra opmærksomhed på familien. Dette vil typisk udløse et ekstra besøg i løbet af graviditeten. Derudover vil alle øvrige kontakter i Sundhedsplejen enten være en del af basistilbuddet eller udspringe af konkrete, observerede behov i familien.

2) Sende en underretning til Børn- og Familierådgivningen. Her vil det blive vurderet, om det er nødvendigt at lave en børnefaglig undersøgelse, eller om familien kan hjælpes af for eksempel et tilbud i civilsamfundet eller via Åben Anonym Rådgivning i Børn- og Ungeforvaltningen. Her vil man som gravid typisk få 8 samtaler i løbet af et halvt år - og max 12. Igangsættes en børnefaglig undersøgelse, tager en sådan op til 4 måneder. På baggrund af den børnefaglige undersøgelse igangsættes en foranstaltning. Det kan eksempelvis være familiebehandling. Ved handlemulighed 2 er der således en opmærksomhed på, at den givne indsats til familien forventeligt igangsættes senere end i dag, og vil typisk igangsættes tæt på eller efter fødslen.

I model 1 vil indsatsen blive udløst af en underretning. Dette kan påvirke forløbet negativt, da det kan have stor indflydelse på forældrenes motivation til at samarbejde omkring deres barns trivsel. Erfaringen fra FAMKO er, at familierne ofte siger ja tak til FAMKO som frivilligt tilbud, herunder også de familier, som måske ellers er vagtsomme overfor det kommunale system.

Endvidere vil familier, som der ikke underrettes på, risikere ikke at få en tidlig, forebyggende indsats, idet situationen omkring det ufødte barn eller babyen ikke vurderes tilstrækkeligt bekymrende til igangsættelse af denne indsats. Familierne vil da i model 1 i stedet blive fulgt via Sundhedsplejen. Her taler sundhedsplejen med forældrene om deres omsorgsadfærd, men der gives ikke tilbud om Tryghedscirclen eller Tidlig Tilknytningsinterview, således som det sker i FAMKO i dag. Muligheden for at være "på forkant" med familiernes problematikker reduceres i forhold til i model 2, hvilket i nogle tilfælde kan betyde, at en senere igangsættelse af en indsats i familien sker, fordi mindre problematikker har udviklet sig til et niveau, hvor barnet udviser manglende trivsel.

I model 1 er der ikke afsat timer til den tovholderfunktion, som FAMKO-personerne i dag har for familien. Det gensidige kendskab og tværsektorielle samarbejde, som er opbygget via FAMKO-samarbejdet vil dog fortsætte inden for de nye rammer. Der vil være behov for en særlig opmærksomhed på at fastholde det tværsektorielle kendskab og samarbejde, såfremt FAMKO-indsatsen ophører som fælles platform for samarbejdet.

Alle forløb igangsat i 2023 vil blive afsluttet ved årets udgang og i stedet overgå til det almene tilbud. Det vil dreje sig om ca. 90 familier i alt.

Model 2: Tilbud til sårbare familier i Odense Kommune - udvidet indsats med udgangspunkt i erfaringerne fra FAMKO

På baggrund af de nuværende erfaringer med, hvad der opleves som virkningsfuldt og meningsfuldt for FAMKO-familierne og FAMKO-personerne har Sundhedsforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen udarbejdet forslag til en model 2, som indeholder de elementer, som karakteriserer FAMKO-samarbejdets væsentligste styrker på tværs af forvaltninger og faggrupper.

Ny § 11,3-indsats til målgruppen

I modellen beskrives i delelement 1a en § 11,3-indsats (Serviceloven) til de sårbare gravide, der er tilknyttet Familieambulatoriet. Formålet med Servicelovens § 11 er at understøtte det tidlige forebyggende arbejde på børne- og

ungeområdet, og give kommunerne mulighed for at sætte ind tidligt, inden problemerne vokser sig så store, at der bliver behov for mere omfattende indsatser.

Delelementet indeholder dermed forslag om et frivilligt og forebyggende tilbud om rådgivning om familieplanlægning til målgruppen, som Servicelovens § 11,3 giver mulighed for. I § 11,3-tilbuddet modtager familien dermed et frivilligt tilbud, som styrker forældrenes tilknytning til det kommende barn, og familien får hjælp til at få ro på rammerne om familiens liv.

Indsatsen er et frivilligt tilbud til sårbare gravide med forløb i Familieambulatoriet. Familien tilknyttes en familiebehandler (FAMKO-person) fra Børn- og Ungeforvaltningen, som arbejder tæt sammen med en sundhedsplejerske fra Sundhedsforvaltningen, som er særligt trænet til at indgå i dette tætte samarbejde omkring familierne.

Forløbet igangsættes via en fælleskonsultation med deltagelse af jordemoder fra OUH, FAMKO-person, samt den gravide/parret.

Indsatsen er baseret på viden om virksomme indsatser fra FAMKO-projektet:

- At fagpersonen tilknyttes familien allerede i graviditeten, således at der er mulighed for at arbejde med ”Tidlig Tilknytning” som metode, mens barnet endnu ligger i maven
- At fagpersonen forbliver tilknyttet til familien over en lang periode, således at der opstår en tryk relation og fortrolighed, og der er mulighed for at arbejde med relevante udfordringer, for eksempel familiens relationelle udfordringer som de øvrige rammer om familien (bolig, økonomi, job mv.)
- At fagpersonen volumenmæssigt har mulighed for at tilpasse tilbuddet til den konkrete families behov – indenfor en ramme med størst kontakt i graviditet og barnets 1. leveår.

Det bemærkes, at indsatsen i den foreslåede § 11,3 form har været afprøvet siden 1.1.2023. Erfaringerne er foreløbigt gode, og aktuelt er 48 familier tilknyttet tilbuddet.

I modellen er indlagt en forudsætning om, at 90 familier årligt tager imod tilbuddet. Mens FAMKO tidligere har haft en ambition om at følge familierne til skolestart, så er anbefalingen i det fremtidige tilbud, at familierne følges indtil barnet fylder 2 år med en udslusningsperiode, indtil barnet fylder 3 år. Denne ændring baserer sig dels på viden om, at fundamentet for en tryk tilknytning etableres i løbet af de første 1000 dage af barnets liv, samt en erfaring fra projektet, hvor rigtig mange familier ses at udvikle sig og kommer i god trivsel i perioden. Nogle familier vil dog fortsat have behov for at blive fulgt, og der vil være afsat ressourcer til at følge op til 20% af familierne frem til skolestart.

Gruppeforløb – Tryghedscirklen

Tryghedscirklen er et gruppeforløb, som er tilbudt i FAMKO-projektet. Undervejs er der sket en videreudvikling af Tryghedscirklen baseret på de erfaringer, der er gjort under projektperioden samt indhentet fra andre kommuner. Blandt andet vil Tryghedscirklen fremadrettet blive udbudt som forløb med både med fysisk fremmøde og online.

Tryghedscirklen vil blive forankret i Sundhedsplejen, som vil stå for administration af holdene. På hver mødegang vil der deltage en sundhedsplejerske (Sundhedsforvaltningen), samt en tværfaglig samarbejdspartner i form af for eksempel småbørnspsykolog eller familiebehandler (Børn- og Ungeforvaltningen). Denne tværfaglige konstellation er der både gode erfaringer med fra projektperioden, og det er desuden forventningen at Sundhedsstyrelsen i de nye anbefalinger anbefaler tværfaglig bemanning i forbindelse med afholdelse af Tryghedscirklen.

Understøttende rammer for § 11,3-tilbuddet – erfaringer fra FAMKO-samarbejdet

Erfaringen fra FAMKO-projektet er, at det er væsentligt, at medarbejderne, der arbejder med målgruppen, tilbydes løbende kompetenceudvikling og har mulighed for videre udvikling af deres kompetencer i forhold til de anvendte metoder. Derudover er det et vigtigt element i samarbejdet mellem forskellige fagpersoner rundt om familien, at der er et gensidigt kendskab til rammer og vilkår på såvel overordnet som relationelt niveau. På den baggrund anbefales det i modellen, at der prioriteres midler til løbende kompetenceudvikling.

Derudover er erfaringen, at FAMKO-personerne oplever stor faglig og relationel værdi af de løbende tværgående og tværsektorielle sparringsmøder. Disse møder er allerede indarbejdet i den almindelige drift og vil derfor ikke kræve særskilt finansiering.

Indsætterne i model 2 følges via monitorering

Såfremt model 2 vælges, vil der være mulighed for at følge effekten for familierne og det tværfaglige/tværsektorielle samarbejde via løbende monitorering. Monitoreringen kan ske via forskellige former for data- og vidensindsamling, eksempelvis spørgeskemaer og interviews med FAMKO-personerne samt sårbare gravide/småbørnsforældre, der modtager en indsats. Muligheden for at videreføre indikatorer fra FAMKO-projektet bør afdækkes. Resultaterne af indsatsen og monitoreringen kan eksempelvis opsummeres i en evaluering i primo 2027, hvor indsatsen har været i gang i 3 år (2024-2026).

På baggrund af udvalgets drøftelse vil forvaltningen efterfølgende lægge en beslutningssag op til udvalget med forvaltningens anbefaling af model og finansiering heraf.

Økonomi

Nedenstående tabel rummer de beregnede udgifter for Børn- og Ungeforvaltningen ved model 2.

Årstal	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Delelement 1a: løn til fagpersoner i § 11,3-indsats	2.830.000	3.670.000	3.830.000	3.780.000	3.730.000	3.650.000
Tryghedscirklen	265.000	165.000	165.000	165.000	165.000	165.000
Administration	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Kompetenceudvikling og supervision	350.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Sum	3.495.000	3.985.000	4.145.000	4.095.000	4.045.000	3.965.000

Bilag

Bilag Beskrivelse af modeller til drøftelsessag

Punkt 8: C-sag: Drøftelse af Effektiviserings- og omprioriteringsstrategien

00.30.00-G01-1-23

Resume

Børn- og Ungeudvalget har den 23. maj drøftet tilgangen til Effektiviserings- og omprioriteringsstrategien og fortsætter med denne sag drøftelserne.

Effektiviserings- og omprioriteringsstrategien i Odense Kommune er lagt ud i de enkelte udvalg, og forpligter forvaltningerne til at arbejde med omstilling og optimering i arbejdsprocesser, og arbejdet skal foregå helt ud på de enkelte arbejdspladser. Strategien tager dermed afsæt i både de lokale og nære processer samt de mere tværgående.

Effektiviseringskravet vil være op til 0,5 % af servicerammen, hvoraf 0,25 % svarende til 7,6 mio. kr. for Børn- og Ungeudvalget effektiviseres og omprioriteres til fælles prioriteter i byrådet. Udvalget har derudover mulighed for at effektivisere og omprioritere for yderligere 0,25 %, hvis udvalget træffer beslutning herom. Det bemærkes, at forvaltningerne skal fremlægge forslag for 0,5 % af servicerammen - svarende til 15,2 mio. kr. i Børn- og Ungeforvaltningen.

De første 0,25 % af effektiviseringskravet til Budget 2024 er udmøntet med Børn- og Ungeudvalgets beslutning den 13. december 2022. Her besluttede udvalget, at effektiviseringskravet fordeles forholdsmæssigt indenfor forvaltningens budget, så de budgetansvarlige ledere får frihed til at finde og udmønte effektiviseringerne lokalt.

Denne sag omhandler de resterende 0,25 % af effektiviseringskravet, som Børn- og Ungeudvalget selv kan træffe beslutning om, og som forbliver indenfor udvalgets ramme.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter udmøntningen af den del af Effektiviserings- og omprioriteringsstrategien for Budget 2024, som forbliver i udvalget til egen prioritet.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Anne-Mette Ebensgaard deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget godkendte den 8. februar rammeudmeldingen for Budget 2024, og dermed Effektiviserings- og omprioriteringsstrategien, som har et effektiviseringskrav på op til 0,5% af servicerammen.

Effektiviserings- og omprioriteringsstrategien er således lagt ud i de enkelte udvalg, og forpligter forvaltningerne til at arbejde med omstilling og optimering i arbejdsprocesser, og arbejdet skal foregå helt ude på de enkelte arbejdspladser. Strategien tager dermed afsæt i både de lokale og nære processer samt de mere tværgående.

Effektiviseringskravet vil være op til 0,5 % af servicerammen, hvoraf de 0,25 % svarende til 7,6 mio. kr. for Børn- og Ungeudvalget effektiviseres og omprioriteres til fælles prioriteter i byrådet. Udvalget har derudover mulighed for at

effektivisere og omprioritere for yderligere 0,25 %, hvis udvalget træffer beslutning herom. Det bemærkes, at forvaltningerne skal fremlægge forslag for 0,5 % af servicerammen - svarende til 15,2 mio. kr. i Børn- og Ungeforvaltningen.

Den første halvdel af effektiviseringskravet - de 0,25 %

Den første halvdel af effektiviseringskravet til Budget 2024 har Børn- og Ungeudvalget udmøntet med beslutningen af 13. december 2022. Det gør at effektiviseringskravet fordeles forholdsmæssigt indenfor forvaltningens budget, og hermed får de budgetansvarlige ledere frihed til at finde og udmønte effektiviseringerne lokalt. Forslagene til effektiviseringsindsatserne udvikles dermed så tæt på hverdagen som muligt, og afspejler de forskellige lokale forudsætninger.

Den anden halvdel af effektiviseringskravet - yderligere 0,25 %

Denne del af effektiviseringskravet kan Børn- og Ungeudvalget selv træffe beslutning om at udmønte, det betyder at udvalget kan vælge at udmønte hele effektiviseringskravet, dele af kravet eller intet.

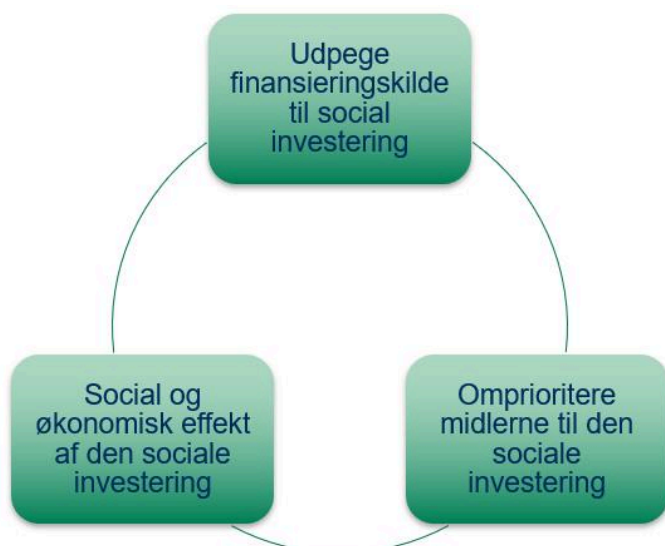
Forvaltningen arbejder på at udmøntningen sker via sociale investeringer indenfor udvalgets budgetramme (se bilag).

Sociale investeringer

Sociale investeringer en tilgang hvori der foretages en investering i et projekt med en afgrænset målgruppe, en veldefineret indsats og prædefinerede forventede effekter. Det gør, at der er tale om en investering, som skaber både positive sociale og økonomiske effekter på den lange bane.

Et eksempel på en social investering er indsatsen om færre sager pr. sagsbehandler på børnehandicapområdet hvor udgangspunktet er, at der investeres i flere medarbejderressourcer, med henblik på at skabe et arbejdsrum, hvor den enkelte socialrådgiver har færre sager, og dermed skabes der rum til et styrket samarbejde om og med familierne. Dette samspil skal fremadrettet gerne resultere i færre foranstaltninger.

Illustration af dynamikken i en social investering:

Økonomi

Denne sag har ingen økonomisk konsekvens for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilag 1 Sociale investeringer

Punkt 9: C-sag: Pulje til løft af fritidspædagogikken

00.00.00-A00-43-23

Resume

Regeringen oprettede i forbindelse med finansloven for 2022 en pulje til løft af fritidspædagogikken i områder med høj andel af sårbare og udsatte børn. I forbindelse med finanslovsaftalen for 2023 blev denne pulje fastholdt.

Puljens formål er at løfte fritidspædagogikken i områder med høj andel af sårbare og udsatte børn gennem ansættelse af mere personale. Ved personale forstås pædagoger, særlige ressourcepædagoger, pædagogiske assistenter og pædagogmedhjælpere.

Puljen administreres af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet og udmøntes i to typer af tilskud til henholdsvis SFO'er og fritidshjem samt til klubtilbud og SFO'er for børn og unge på 10 år eller ældre.

Odense Kommune har i den forbindelse modtaget et tilskud, som Børn- og Ungevalget i nedenstående sag bedes drøfte, hvorledes skal fordeles mellem udvalgte SFO'er og ungdomscentre.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter:

1. Hvilken af de i sagen beskrevne modeller 1, 2 og 3 skal anvendes i udvælgelsen af SFO'er i forhold til at modtage tilskud fra puljen til løft af fritidspædagogikken i områder med høj andel af sårbare og udsatte børn?
2. Ønskes flere eller færre skoler medtaget i model 2 eller 3, jf. de anvendte kriterier?

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Anne-Mette Ebensgaard deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Tilskuddet til løft af fritidspædagogikken i områder med høj andel af sårbare og udsatte børn fordeles årligt i perioden 2023-2025. Da statens bevillingerne er étårige, sker udmøntningen af tilskud i 2024 og 2025 med forbehold for, at bevillingerne til puljen videreføres på finanslovene for de pågældende år.

Udmøntning af puljen

Puljen udmøntes i to typer af tilskud til henholdsvis SFO'er og fritidshjem samt til klubtilbud og SFO'er for børn og unge på 10 år eller ældre.

For SFO'er og fritidshjem fordeles tilskuddet til kommuner efter antallet af sårbare og udsatte børn, der er indskrevet på kommunens skoler fra 0.-3. klasse. En skole indgår i fordelingsrundlaget, hvis der er minimum 33% børn, hvor forældrene er berettiget til mindst 80% økonomisk fripladstilskud efter dagtilbudsloven.

For klubtilbud og SFO'er for børn og unge på 10 år eller ældre fordeles tilskuddet til kommuner efter antallet af sårbare og udsatte børn, som er mellem 10 og 14 år, og som er indskrevet på en skole i kommunen. En kommune er berettiget til at modtage tilskud, hvis kommunen har minimum 15,6% børn i aldersgruppen, hvis forældre er berettiget til mindst 80% økonomisk fripladstilskud efter dagtilbudsloven.

Tildeling til Odense Kommune

Odense Kommune har tilkendegivet, at vi ønsker at modtage tilskud fra puljen og har fået tildelt følgende:

Kommune:	Odense Kommune		
Projektnummer:	144601		
Tilskudsbetrag i kroner pr. delområder og pr. år (2023-niveau) udgør*:			
	SFO'er og fritidshjem	Klubtilbud og SFO'er for større børn og unge	Samlet tilskud
2023	8.550.000	2.146.000	10.696.000
2024*	8.550.000	2.146.000	10.696.000
2025*	8.550.000	2.146.000	10.696.000
I alt	25.650.000	6.438.000	32.088.000
<small>* Udbetaling af tilskud i 2024 og 2025 sker med forbehold for, at bevillingerne til puljen videreføres på finansloven for årene. Tilskudsbetrag for 2024-2025 justeres svarende til bevillingen på finanslovskontoren for de pågældende år.</small>			

Odense Kommune kan disponere tilskuddet på tværs af kommunens SFO'er og ungdomscentre, dog ikke på tværs af de to typer af tilskud.

Tilskuddet kan ikke benyttes i skolernes undervisningsdel.

Da puljen skal anvendes til ansættelse af mere personale, medfører fordelingen af tilskud til de enkelte SFO'er en efterfølgende ansættelsesproces. Børn- og Ungeforvaltningen har således besluttet at overføre tilskuddet for 2023 til 2024 for at sikre en ordentlig ansættelsesproces og tid til planlægning af indsatsen. På grund af akutte udfordringer i enkelte ungdomscentre foreslås en del af tilskuddet udbetalt fra 2023, så kun en del af 2023-tilskuddet overføres til 2024.

Fordeling af tilskud år 2023-2025:

	Ungdomscentre	SFO	I alt
2023	1.000.000	0	
2024	2.719.000	12.825.000	
2025	2.719.000	12.825.000	
I alt	6.438.000	25.650.000	32.088.000

Udbetaling af tilskud i 2024 og 2025 sker med forbehold for, at bevillingerne til puljen videreføres til finanslovene for årene.

Overførsel af tilskud fra 2024 til 2025 sker under forudsætning af godkendelse fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

Fordeling af tilskud i Odense Kommune

Fordeling af tilskud til ungdomscentre

I Odense Kommune er følgende tre ungdomscentre placeret i geografiske områder med en høj andel af sårbare og udsatte børn og unge:

- Camp U, Vollsmose
- Ungdomscenter Rosengård
- Ungdomscenter Højstrup

UngOdense fordeler selv deres tilskud mellem disse tre ungdomscentre.

Fordeling af tilskud til SFO'er

Børn- og Ungeforvaltningen har udarbejdet nedenstående tre modeller på baggrund af forskellige kriterier for udvælgelse af SFO'er samt den efterfølgende fordeling af tilskud. Model 2 og 3 er udarbejdet med det formål at give flere skoler mulighed for en styrket fritidspædagogisk indsats samtidig med, at tilskuddet til den enkelte skole balanceres bedre ift. antallet af indmeldte børn.

Model 1:

Model 1 tager udgangspunkt i de skoler, som jf. bevillingskrivelsen fra Styrelsen for Kvalitet og Undervisning udløser tilskuddet til Odense Kommune, suppleret med de SFO'er, der er placeret i geografiske områder med en høj andel af sårbare og udsatte børn og unge. Tilskuddet fordeles procentvis efter antallet af indmeldte børn i SFO.

Model 1	Tilmeldt SFO pr. august 2023	2024 Ekstra midler	2025 Ekstra midler
Enghaveskolen	35	410.682	410.682
Nørrebjergskolen	27	316.812	316.812
Ejerslykkeskolen	112	1.314.181	1.314.181
Odinskolen	70	821.363	821.363
Provstegårdskolen	141	1.654.460	1.654.460
Risingskolen	282	3.308.920	3.308.920
Rosengårdskolen	141	1.654.460	1.654.460
Seden Skole	185	2.170.746	2.170.746
Vestre Skole	100	1.173.376	1.173.376
I alt	1.093	12.825.000	12.825.000

Model 2:

Model 2 tager udgangspunkt i oversigten over SFO'er fra model 1, suppleret med yderligere seks skoler udvalgt på baggrund af den socioøkonomiske budgetfordelingsmodel som kriterie. Tilskuddet fordeles procentvis efter antallet af indmeldte børn i SFO.

Model 2	Tilmeldt SFO pr. august 2023	2024 Ekstra midler	2025 Ekstra midler
Enghaveskolen	35	230.310	230.310
Nørrebjergskolen	27	177.668	177.668
Ejerslykkeskolen	112	736.993	736.993
Odinskolen	70	460.621	460.621
Provstegårdskolen	141	927.822	927.822
Risingskolen	282	1.855.644	1.855.644
Rosengårdskolen	141	927.822	927.822
Seden Skole	185	1.217.355	1.217.355
Vestre Skole	100	658.030	658.030
Søhusskolen	105	690.931	690.931
Højmeskolen	153	1.006.786	1.006.786
Agedrup Skole	115	756.734	756.734
Holluf Pile Skole	204	1.342.381	1.342.381
Kroggårdsskolen	129	848.858	848.858
Korup Skole	150	987.045	987.045
I alt	1.949	12.825.000	12.825.000

Model 3:

Model 3 tager udgangspunkt i oversigten over SFO'er fra model 1, suppleret med yderligere seks skoler udvalgt på baggrund af SFO'er med den højeste andel af forældre til børn i SFO, der modtager mindst 80% økonomisk friplads. Tilskuddet fordeles procentvis efter antallet af indmeldte børn i SFO.

Model 3	Tilmeldt SFO pr. august 2023	2024 Ekstra midler	2025 Ekstra midler
Enghaveskolen	35	242.112	242.112
Nørrebjergskolen	27	186.772	186.772
Ejerslykkeskolen	112	774.757	774.757
Odinskolen	70	484.223	484.223
Provstegårdskolen	141	975.364	975.364
Risingskolen	282	1.950.728	1.950.728
Rosengårdskolen	141	975.364	975.364
Seden Skole	185	1.279.733	1.279.733
Vestre Skole	100	691.748	691.748
Tingkaerskolen	126	871.602	871.602
Holluf Pile Skole	204	1.411.165	1.411.165
Søhusskolen	105	726.335	726.335
Dalumskolen	138	954.612	954.612
Højby Skole	146	1.009.951	1.009.951
Lumby Skole	42	290.534	290.534
I alt	1.854	12.825.000	12.825.000

Indsatsområder

Skoleafdelingen vil på baggrund af de tildelte midler gå i dialog med de udvalgte SFO'er og ungdomscentre om, hvordan tilskuddet til ansættelse af mere personale anvendes til at understøtte sårbare og udsatte børn og unge.

Eksempler på indsatsområder for SFO 0.-3. klasse kan være målrettede aktiviteter for sårbare og udsatte børn med udgangspunkt i elementerne fra Den styrkede pædagogiske læreplan og den kommende vision for fritidspædagogikken i Odense. Eksempelvis ture ud af huset, koloni, aktiviteter i samarbejde med foreninger i lokalområdet, sprogunderstøttende indsatser m.v.

Eksempler på indsatsområder for ungdomscentrene kan være målrettede aktiviteter for sårbare og udsatte unge, eksempelvis ture ud af huset, praktiske værksteder, aktiviteter i samarbejde med foreninger i lokalområdet, udvidet

åbningstid herunder weekendåbent m.v.

Skoleafdelingen vil bede de udvalgte SFO'er og ungdomscentre udarbejde en plan for, hvordan tilskuddet anvendes lokalt. De lokale handleplaner anvendes efterfølgende i forbindelse med Skoleafdelingens opfølgning og afrapportering til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder kommunens kassebeholdning.

Punkt 10: C-sag: Minimumsnormeringer - Det økonomiske spor

00.01.00-S00-1-23

Resume

Denne sag følger i forlængelse af sagen Det kommende arbejde med implementering af minimumsnormeringer, hvori Børn- og Ungeudvalget blev orienteret om de tre spor i forbindelse med implementeringen af minimumsnormeringer i daginstitutioner. De tre spor omhandler et økonomisk spor, et spor om de fysiske rammer og et spor om minimumsnormeringernes udfoldelse i daginstitutionerne igennem den pædagogiske kvalitet.

For at kunne understøtte lovgivningen, og sikre at der tildeles budget til minimumsnormeringer, ønsker Børn- og Ungeforvaltningen at tilpasse budgetmodellen på dagtilbudsområdet. Herud over er der behov for ny tildelingsmodel således, at der er bedre mulighed for at lave opfølgning. Ambitionen er desuden at tilvejebringe en mere gennemsigtig budgettildeling til de budgetansvarlige ledere.

Denne sag beskriver processen for det økonomiske spor, som planlægges behandlet i Børn- og Ungeudvalget i efteråret 2023.

Tildeling til minimumsnormeringer

Især de nationale krav om minimumsnormeringer gør, at der er behov for at tilpasse den nuværende budgetmodel, så Odense Kommunes budgettildeling lever op til minimumsnormeringer i daginstitutioner på kommuneniveau. Derudover er det vigtigt, at budgetmodellen er gennemsigtig, velbegrunder og understøtter lederne i deres styring.

Den kommende proces for det økonomiske spor i Børn- og Ungeudvalget i efteråret 2023

Idet der er tale om en proces med flere dele, vil Børn- og Ungeudvalget blive præsenteret for fire økonomisager hen over 2. halvår af 2023.

De fire sager med økonomisk karakter er;

1. Orientering om proces frem mod 1. januar 2024 – Den 29. august 2023

Denne sag beskriver processen for det økonomiske spor i forbindelse med implementering af minimumsnormeringer. Herudover gives en kort orientering om de overordnede principper for tildeling.

2. Drøftelse af budgetmodel til minimumsnormeringer – Den 19. september 2023

Med denne sag fortsætter principdrøftelserne og der fremlægges udkast for tilpasset budgetmodel og konsekvenserne heraf.

Børn- og Ungeforvaltningen foreslår, at budgetmodellen på baggrund af drøftelserne den 19. september 2023 sendes i høring. Forvaltningen laver opsamling på høringssvarene, som vedlægges sagsfremstillingen til Børn- og Ungeudvalgsmødet den 24. oktober 2023.

3. Videre drøftelse af budgetmodel – Den 24. oktober 2023

Denne sag genbesøger de økonomiske konsekvenser af den tilpassede budgetmodel og indeholder de indgåede høringssvar.

4. Godkendelse af budgetmodel – Den 7. november 2023

Børn- og Ungeudvalget præsenteres for en beslutningssag vedrørende tildeling til minimumsnormeringer.

5. Godkendelse af takster til 2024 – Den 7. november 2023

Denne sag godkender taksterne for daginstitutioner pr. 1. januar 2024.

Den beskrevne proces er komprimeret, da budgettildeling og takster for Budget 2024 skal være endelige ultimo november 2023, for at træde i kraft den 1. januar 2024.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter den kommende proces i udvalget.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Anne-Mette Ebensgaard deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Denne sag følger i forlængelse af sagen Det kommende arbejde med implementering af minimumsnormeringer, hvori Børn- og Ungeudvalget blev orienteret om de tre spor i forbindelse med implementeringen af minimumsnormeringer i daginstitutioner. De tre spor omhandler et økonomisk spor, et spor om de fysiske rammer og et spor om minimumsnormeringernes udfoldelse i daginstitutionerne igennem den pædagogiske kvalitet

For at kunne understøtte lovgivningen, sikre at vi tildeler budget til minimumsnormeringer og følger op herop samt giver de budgetansvarlige ledere et gennemsigtigt styringsværktøj, ønsker Børn- og Ungeforvaltningen at tilpasse budgetmodellen på dagtilbudsområdet.

Budgetmodellen er det væsentligste element i det økonomiske spor i forbindelse med indfasning af minimumsnormeringer, og dertil kommer de øvrige spor omhandlende fysiske rammer samt pædagogisk kvalitet.

Denne sag omhandler den kommende proces i Børn- og Ungeudvalget i efteråret 2023 for ny budgetmodel i forbindelse med implementeringen af minimumsnormeringer i daginstitutioner pr. 1. januar 2024.

Tildeling til minimumsnormeringer

Allerede i dag er der en budgetmodel for daginstitutioner, men indførelsen af minimumsnormeringer gør, at der er et behov for at tilpasse modellen.

Den tilpassede budgetmodel skal først og fremmest sikre, at Odense Kommune opfylder minimumsnormeringer i daginstitutioner på kommuneniveau via den udmøntede budgettildeling. Dernæst er det vigtigt, at modellen giver de budgetansvarlige ledere et afsæt, der er mere gennemsigtig end den nuværende model.

Endeligt giver en tilpasning af budgetmodellen også anledning til at se på de knopskydninger, der over tid er opstået i den nuværende model. Dette fremmer gennemsigtheden og understøttelsen af de budgetansvarlige ledere, så de har mulighed for at styre og planlægge ud fra minimumsnormeringer.

Budgetmodellens principper

Enhver budgetmodel hviler på nogle principper, som fordeler det samlede budget. Børn- og Ungeudvalget vil på mødet blive præsenteret for de overordnede principper for tildeling.

Høring af budgetmodel

Da tilpasning af budgetmodellen forventes at give budgetændringer i forhold til den nuværende tildeling, foreslår Børn- og Ungeforvaltningen, at den kommende budgetmodel på daginstitutionsområdet sendes i høring efter udvalgsrådet den 19. september 2023, og atter tilgår Børn- og Ungeudvalget den 24. oktober 2023 til videre drøftelse.

Beslutning af ny budgetmodel samt takster for 2024

På udvalgsrådet den 7. november 2023 fremlægger forvaltningen forslag til ny budgetmodel samt takster gældende for 2024.

Processen i Børn- og Ungeudvalget

Jævnfør ovenstående vil processen for det økonomiske spor være som følgende;

1. Orientering om proces frem mod 1. januar 2024 - Den 29. august 2023

I denne sag beskrives processen for det økonomiske spor i forbindelse med implementering af minimumsnormeringer. Herudover gives en kort orientering om de overordnede principper for tildeling

2. Drøftelse af budgetmodel til minimumsnormeringer - Den 19. september 2023

Med denne sag fortsætter principdrøftelserne, og der fremlægges udkast for tilpasset budgetmodel og konsekvenserne heraf.

Børn- og Ungeforvaltningen foreslår, at budgetmodellen på baggrund af drøftelserne den 19. september 2023 sendes i høring. Forvaltningen laver opsamling på høringssvarene, som vedlægges sagsfremstillingen til Børn- og Ungeudvalgsrådet den 24. oktober 2023

3. Videre drøftelse af budgetmodel - Den 24. oktober 2023

Denne sag genbesøger de økonomiske konsekvenser af den tilpassede budgetmodel, og vil indeholde de indgåede høringssvar.

4. Godkendelse af budgetmodel - Den 7. november 2023

Børn- og Ungeudvalget præsenteres for en beslutningssag vedrørende tildeling til minimumsnormeringer.

5. Godkendelse af takster til 2024 – Den 7. november 2023

Denne sag godkender taksterne for daginstitutioner pr. 1. januar 2024.

Økonomi

Denne sag er alene en processag og har derfor ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder kommunens kassebeholdning.

Budgettet til minimumsnormeringer er en del af det samlede budget indenfor dagtilbudsområdet, og budgetmodellen skal sikre, at Odense Kommune opfylder minimumsnormeringer i daginstitutioner på kommuneniveau.

Punkt 11: D-sag: Orientering om resultater og erfaringer af FAMKO-projektet

27.12.06-P22-1-23

Resume

Sundhedsudvalget og Børn- og Ungeudvalget blev på fælles møde den 23. maj 2023 præsenteret for foreløbige erfaringer med FAMKO som projekt og samarbejdsform. Denne sag er en naturlig fortsættelse af punktet den 23. maj 2023 og præsenterer de foreløbige resultater for FAMKO. FAMKO som projekt løber i perioden 2017-2027, og projektet er således halvvejs i projektperioden.

Nærværende sag og bilag beskriver de samlede resultater og erfaringer fra henholdsvis forvaltningen og forskningen.

De foreløbige erfaringer med FAMKO er, at FAMKO-indsatsen i høj grad opleves som meningsfuld af forældre, medarbejdere og tværsektorielle samarbejdspartnere tilknyttet projektet. FAMKO styrker den tidlige indsats til familierne og det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde med og rundt om familien. FAMKO følges af forskere, og de foreløbige erfaringer viser, at det med de valgte dataindsamlingsmetoder er vanskeligt at dokumentere en effekt på børnene tilknyttet FAMKO. I sagen præsenteres de foreløbige erfaringer ud fra et børneperspektiv, et forældreperspektiv samt et organisatorisk, økonomisk og tværsektorielt perspektiv.

Hvorfor blev FAMKO-projektet igangsat?

Før FAMKO var en underretning jordemoderens primære vej til at bede om udvidet støtte fra kommunen til en sårbar gravid. En indsats til familien afventede derefter en børnefaglig undersøgelse, som kan tage op til fire måneder. Dermed blev en indsats til familien ofte først givet tæt på fødslen eller umiddelbart efter. FAMKO udsprang af et konkret behov for at komme endnu tættere i det tværsektorielle samarbejde omkring de allermost sårbare gravide med henblik på at give dem den bedst mulige start på familielivet, og der sås et potentiale i at udvikle en mere tidlig og forebyggende indsats til familierne.

Region Syddanmark og de syddanske kommuner har indgået en samarbejdsaftale vedrørende sårbare gravide. Det primære formål med samarbejdsaftalen er at afklare snitflader mellem det regionale og kommunale – og mellem det sundhedsfaglige og det socialfaglige felt. Af samarbejdsaftalen fremgår det, at ”alle faggrupper er forpligtet til at samarbejde til gavn for barnet. Der opfordres til at søge fælles løsninger.”

Med FAMKO har målet været at etablere et gensidigt kendskab, et fælles sprog og en koordineret, fælles tilgang og indsats blandt de fagpersoner, der arbejder med de mest sårbare gravide. Dette med henblik på at skabe mere sammenhængende forløb for familierne.

Som det blev præsenteret i udvalgssagen den 23. maj 2023, er der stærk forskningsmæssig evidens for, hvordan børnene udvikler sig, og hvilke livsvilkår børnene har, når de fødes ind i en familie, hvor der er udfordringer af forskellig art. Barnets første 1000 dage er afgørende for barnets livsudvikling, og forebyggelse via tidlig indsats er dermed væsentlig for at styrke børnenes muligheder i livet og sikre lighed i sundhed. FAMKO-samarbejdet har haft til formål at styrke netop dette.

FAMKO-projektet er halvvejs i projektperioden

FAMKO-projektet forløber i perioden 2017-2027. En familie er som udgangspunkt tilknyttet FAMKO-projektet fra midtvejs i graviditeten, til barnet starter i skole. De ældste børn i projektet er dermed i dag fyldt 4 år. Projektet er støttet med projektmidler fra den A. P. Møllerske Fond. Midler til inklusion af nye familier udløb med udgangen af 2022, mens

finansieringen i forhold til at færdiggøre igangværende familier, overgår til Odense Kommune fra 2025, og indtil børnene starter i skole.

FAMKO-projektet følges på forskningsmæssigt niveau

FAMKO-projektet er blevet fulgt både af Børn- og Ungeforvaltningen og af SDU i samarbejde med VIVE, som er det nationale forsknings- og analyseinstitut for velfærd.

VIVE og SDU måler på forskningsmæssigt niveau resultaterne af FAMKO-projektet på en række parametre via forskellige dataindsamlingsmetoder, herunder interviews, registerdata, spørgeskemaer og observationer. Forskningen følger børnene fra 0-6 år, og de første resultater foreligger nu for børnene fra 0-1 år.

FAMKO-familierne har alle sagt ja til at deltage i følgeforskningen for komme med i FAMKO-projektet, men uden at vide om de blev udtrukket til at få en udvidet indsats, eller de ville få en basisindsats, hvis de blev udtrukket til at være i kontrolgruppen. Kravet om deltagelse i forskningen vurderes at have haft betydning for, hvem der har sagt ja, og hvor de mest sårbare familier har takket nej til indsatsen. Disse faktorer vurderes at have haft væsentlig betydning for muligheden for at kunne måle effekten af FAMKO-projektet som en forskel i indsatsgruppens og kontrolgruppens FAMKO-børn på en række variable. Endvidere har der været et vist frafald i løbet af FAMKO-projektet, hvor familier enten ikke længere har ønsket at deltage i projektet eller er fraflyttet kommunen. Dette har også påvirket muligheden for at dokumentere en direkte effekt på børnene.

Børn- og Ungeforvaltningen har sideløbende med forskningen indsamlet data om projektet. FAMKO-børnenes dagtilbud har besvaret et spørgeskema, når barnet fylder 2 år, FAMKO-familierne har besvaret spørgeskemaer ved barnets 3. år, og derudover er FAMKO-personerne (sundhedsplejersker og familiebehandlere) blevet interviewet i 2020 og 2023. Derudover følges en række indikatorer på bl.a. sundhed (BMI, tandsundhed mv.) og forældres beskæftigelsesstatus. Disse indikatorer vil blive afrapporteret i en midtvejsevaluering i 2025 og en afsluttende evaluering i 2028 for det samlede projekt.

I begge undersøgelser er fokus på at undersøge, om der kan konstateres en positiv forskel mellem indsatsfamilierne og kontrolfamilierne i FAMKO for børn og forældre, mens interviews med FAMKO-personerne (fagpersonerne) har til formål at afdække viden om indsatsens rammer og virkning fra et tværfagligt og tværsektorielt perspektiv.

Undervejs i projektet er indsatsen fulgt tæt via en styregruppe og løbende dialog med ledere og tilknyttede medarbejdere. Det har givet anledning til løbende, værdifuld læring om målgruppens behov, som har medført tilpasning af indsatsens intensitet og indhold. I projektperioden er der endvidere sket et løft af sundhedsplejens almene tilbud og tilbud til sårbare familier. Dette har været til gavn for alle FAMKO-familier – herunder kontrolgruppen. Dog har serviceløftet alt andet lige gjort det sværere at måle en forskel mellem indsatsfamilierne og kontrolfamilierne, og dermed udfordres muligheden for at påvise indsatsens effekt på børnene i den helt tidlige alder forskningsmæssigt.

FAMKO-projektet har givet værdifuld viden til forskerne om, hvordan man forskningsmæssigt kan følge de sårbare og udsatte familier herunder hvilke metoder, der kan forventes bedst at give viden om effekt, og hvilke der er mindre gode. Udfordringerne i at gennemføre randomiserede, kontrollerede forsøg på det sociale område har også i dette projekt vist sig i projektperioden, blandt andet i det, at verden og indsatser til målgruppen forandrer sig undervejs. Det gør det sværere at dokumentere effekt.

Hvad er erfaringerne med FAMKO-projektet?

I det følgende fremhæves de væsentligste erfaringer og resultater fra FAMKO-projektet ud set ud fra henholdsvis data og viden om effekten på børnene, FAMKO-familiernes oplevelser samt organisatoriske erfaringer. Disse præsenteres i nærmere detalje i det tilhørende bilag, hvor de konkrete data fra forskningen og forvaltningen gennemgås.

FAMKO-projektets første år blev brugt på at forme indsatsen og få et nuanceret kendskab til målgruppen. Det er egen læge, der henviser alle gravide til OUH. På OUH foretages visitation efter svangreomsorgens niveauinddeling. Gravide tilknyttes Familieambulatoriet, når de er visiteret til svangreomsorgens niveau 3 og 4. Kriterierne for at tilhøre niveau 3 og 4 er alt fra stress, angst og depression til alvorlig social udsathed, rusmiddelforbrug og svære psykiatriske problemstillinger. De gravide kan også have nedsatte mentale ressourcer eller have været udsat for omsorgssvigt eller seksuelle overgreb i barndommen.

FAMKO-projektets første år blev brugt på at forme indsatsen og få et nuanceret kendskab til målgruppen. En læring fra det første år var, at målgruppens sårbarhed ikke som først antaget var høj for alle, der er tilknyttet Familieambulatoriet på Odense Universitetshospital. Fra en spørgeskemaundersøgelse, som deltagerne har udfyldt, ses det, at de gravide i gennemsnit været udsat for 2,5 forskellige former for traumer i deres barndom. Traumer kan være eksempelvis forældres skilsmisse, vold eller mangel på kærlighed og omsorg. Omkring en tredjedel svarer, at de har haft forældre med psykisk sygdom, alkohol- eller stofmisbrug, eller har oplevet sårende eller ydmygende adfærd fra voksne i familien. Omkring hver femte følte sig ikke elsket i familien og oplevede ikke, at man passede på hinanden i familien. 20 % vurderes til at opfylde kravene for en PTSD-diagnose. Der er en tydelig sammenhæng mellem antallet af traumer, man har oplevet i barndommen, og problemer senere i livet, hvorfor konkret viden om målgruppens udfordringer er vigtig for at sætte ind med den rette indsats.

Derudover sås gravide med en historik med depression eller spiseforstyrrelse, der i nogle tilfælde nu levede et liv, uden at tidligere problematikker længere fyldte i familiens liv og ressourcer. Dette nuancerede forståelsen af målgruppen og gav anledning til, at indsatsen kunne skaleres efter den enkelte families aktuelle behov, hvor nogle havde brug for tæt støtte i langvarige forløb, mens andre fungerede godt med mindre støtte i kortere tid. Det blev dermed ikke oplevet som meningsfuldt af hverken fagpersoner eller familierne, at give alle familier samme antal timer.

- Læring fra FAMKO-projektet: Målgruppen for FAMKO har forskellige udfordringsgrader, og det er derfor væsentligt, at indsatsens volumen og indhold kan skaleres op og ned efter familiens behov.

FAMKO-familierne screenes af jordemoderen i forhold til vurderet sårbarhed. De mest sårbare familier er tildelt en FAMKO-person med familiebehandlervbaggrund, som giver familien et Tidlig Tilknytningsforløb fra midtvejs i graviditeten, og til barnet er ca. to måneder. Her arbejdes der med det enkelte forældrepar opvækst i relation til deres egne ønsker og drømme om forældreskabet. Dette er afsættet for det vigtige arbejde med tilknytning og mentaliseringsevnen samt med at støtte forældrene i deres forælderrolle.

De mindre sårbare er blevet tilknyttet en FAMKO-person med sundhedsplejerskebaggrund og er blevet tilbudt deltagelse i et forløb i Tryghedscirklen. Forløbet opleves af både familier og fagpersoner som et meningsfuldt tilbud i forhold til, at småbørnsforældre kan få redskaber til at forstå deres lille barn, blive styrket i deres forælderrolle, samt få et fælles sprog i forældreskabet.

FAMKO-personerne opstarter samarbejdet med familierne allerede i graviditeten, og det har givet gode betingelser for at lære hinanden godt at kende og opnå en tryk relation til FAMKO-personen, inden barnet er født. Den tryk relation er basis for, at familierne tør åbne op om det, der er svært og arbejde med forældrekompetence og tilknytningsmønstre, hvilket kan være sårbare emner at arbejde med. Familierne opleves meget motiveret for at arbejde med sig selv på netop dette tidspunkt, hvor man snart skal være forælder.

- Læring fra FAMKO-projektet: Tidspunktet for opstart af relationsopbygningen allerede i graviditeten opleves at være et velvalgt tidspunkt i forhold til de kommende forældres parathed til at arbejde med deres forælderrolle og tilknytning til barnet.

Den tidlige relation giver FAMKO-personen et godt indblik i den konkrete families styrker og udfordringer, og der er mulighed for at arbejde tidligt, rettidigt og forebyggende allerede fra graviditeten. Hvor vejen til en indsats i familien tidligere er gået via en underretning til Børn- og Familierådgivningen, er indsatsen nu tilgængelig for familien allerede fra start af. Det betyder, at der kan arbejdes i familien, før en problematik vokser sig så stor, at det kalder på en underretning. Og når en underretning alligevel er nødvendig, har denne ofte været lavet i samarbejde med familien. I de tilfælde har FAMKO-personen i mange tilfælde kunnet fortsætte i familien, dog med et andet fokus, og familien har set underretningen som en vej til mere kontakt med "deres" FAMKO-person, og foranstaltningerne kommer bedre i gang, når de iværksættes efter familiens eget ønske og sammen med en fagperson, man er tryk ved.

- Læring fra FAMKO-projektet: Muligheden for at give en tidlig, rettidig og forebyggende indsats styrkes, når familien tilknyttes en FAMKO-person allerede i graviditeten.
- Læring fra FAMKO-projektet: Med FAMKO får familier i en sårbar position mulighed for selv at tilvælge hjælpen - i stedet for den kommer som konsekvens af en underretning. Det, at det er forældrenes eget tilvalg, giver bedre forløb præget af et godt, gensidigt samarbejde - og det er empowerment af familierne.

FAMKO-personerne er tildelt en tidsmæssig ramme til at besøge familierne løbende, tage med på eksempelvis jobcenter, opstart i dagtilbud og lægebesøg, og der har været mulighed for at hjælpe familien med boligsituation, økonomi, NemID og andre væsentlige rammer for, at familien har ro og kan fokusere på tilknytningen og forældreskabet til det lille, nye barn. Det betyder, at FAMKO-personen kan fungere som tovholder for familien og varetage opgavekoordinering ud over, hvad der i almindelighed ligger inden for medarbejderens fagområde.

Nogle FAMKO-familier er i en situation, hvor de er i kontakt med mange forskellige fagpersoner, eksempelvis fra Børn- og Ungeforvaltningen og Jobcentret, rusmiddelbehandling, almen praksis med videre. For den gravide/de kommende forældre kan det opleves som stressende at skulle imødekomme de mange krav og forventninger, som ikke altid går i samme retning, eller hvis fagpersonerne ikke arbejder sammen om den enkelte familie. FAMKO-projektet har derfor haft som en vigtig præmis, at FAMKO-personen kan fungere som en tovholder for familien. Dette styrker familiens mulighed for at få ro og opleve, at der er et koordineret samarbejde mellem fagpersonerne og dermed et helhedsorienteret forløb.

- Læring fra FAMKO-projektet: Det er vigtigt, at FAMKO-personen tildeles rammerne til at gribe familiernes konkrete behov, og kan fungere som koordinerende tovholder for familiens samlede situation. Familierne profiterer af, at FAMKO-personen kan fungere som tovholder i familiens mange kontakter til myndigheder mv.

FAMKO-familierne har modtaget spørgeskemaer om deres barns trivsel i forbindelse med, at barnet fylder 3 år. Generelt tilkendegiver forældrene til børn i både indsats- og kontrolgruppen, at deres børn trives godt hjemme og i dagtilbuddet. Den lave svarprocent gør det desværre ikke muligt at konkludere, om der er en reel forskel mellem indsats- og kontrolgruppen inden for de forskellige spørgsmål.

Der ses i forældrenes svar til både forskningen og forvaltningens egne undersøgelser en betydelig forskel i, hvordan familierne selvrapporterer egen og barnets trivsel, og den trivsel hos barnet, som ses i eksempelvis videooptagelserne af mor-barn relationen. Forældrene ses her at rapportere højere trivsel, end forskerne finder via blandt andet videooptagelserne. Forskningen viser, at der for både indsatsgruppen og kontrolgruppen er grund til bekymring for børnenes trivsel, og der er dermed fortsat behov for, at familierne tilbydes støtte og vejledning for at sikre børnenes trivsel og udvikling.

Forvaltningen kan ikke ud fra egne foreløbige data dokumentere en positiv effekt af FAMKO-projektet, når der ses på børnenes trivsel. Ligeledes finder forskningen det vanskeligt at dokumentere en effekt for børnene. Omvendt tilkendegiver såvel FAMKO-forældrene, der har modtaget en indsats, og FAMKO-personerne, der har givet indsatsen, at FAMKO har haft en væsentlig betydning for familiernes samlede situation, herunder tilknytningsevne, forældrekompetence og styrkede rammer om familien samlet set. Der afventes resultaterne af vurderinger af børnene på en række parametre gennemført at børnenes dagtilbud (SEAM-måling), som vil kunne supplere forskernes videooptagelser og bidrage til at belyse børnenes udvikling med et udefrakommende blik i forhold til forældrenes oplevelser.

- Læring af FAMKO-projektet: Forskningen i sociale indsatser påvirkes af en række faktorer, hvilket kan udfordre muligheden for at dokumentere en effekt for børnene. I FAMKO-projektet viser de foreløbige resultater, at der ikke kan dokumenteres en effekt i børnenes trivsel, men at forældre og fagpersoner oplever indsatsen som meningsfuld og virkningsfuld. Forældre, der har modtaget FAMKO-indsatsen tilkendegiver, at de ville anbefale indsatsen til andre. FAMKO-projektet oplever dermed at have skabt værdi for familierne uagtet, at den direkte effekt for børnene ikke kan dokumenteres med de valgte målemetoder i projektet og forskningen.

Som beskrevet ovenfor udsprang FAMKO af et konkret behov for at komme endnu tættere i det tværsektorielle samarbejde omkring de allermest sårbare gravide med henblik på at give dem den bedst mulige start på familielivet. FAMKO-personerne oplever, at dette samarbejde er styrket. Medarbejdere og ledere på OUH/Familieambulatoriet tilkendegiver ligeledes, at samarbejdet er styrket, samt at fælles konsultationer og regelmæssige møder på tværs af kommune og Familieambulatoriet har ført til et fælles sprog og en viden om hinandens rammevilkår og arbejdsgange. Der opleves nu at være en "rød tråd" i indsatsen og fælles tilgang til familien, hvor FAMKO-indsatsen kan igangsættes på en hurtig og let måde uden en lang visitationsproces.

Medarbejderne i Familieambulatoriet tilkendegiver, at de i samarbejdet med Odense Kommune oplever en stor tryghed i at vide, at de sårbare familier er grebet af Odense Kommune i god tid inden fødslen. Det er langt fra normen i andre kommuner, og det er noget af det, de særligt fremhæver som en styrke ved FAMKO.

- Læring af FAMKO-projektet: FAMKO-projektet har givet værdifuld viden om, hvordan man kan arbejde tværsektorielt med på tværs af region og kommune med et fælles fokus på en styrket indsats til sårbare gravide og småbørnsforældre. Samarbejdet er tilpasset undervejs og opleves i dag som meget velfungerende og som en klar styrkelse af rammerne om det fælles arbejde med målgruppen.

FAMKO-familierne følges tæt undervejs i projektet. Blandt andet undersøges det, hvor mange familier, der får en indsats i Børn- og Familierådgivningen. Der ses en forskel mellem indsats- og kontrolgruppen, hvor der er færre børn i indsatsgruppen, der er blevet anbragt i forhold til kontrolgruppen. Ses der på udgiftsniveauet mellem de to grupper, er der en forskel i gennemsnitsudgiften på børnene før fødsel og i deres første leveår, hvor indsatserne til indsatsgruppens børn i gennemsnit er mindre omkostningstunge, selv når udgiften til at give FAMKO lægges til. Udgiftsniveauet mellem de to grupper følges tæt de kommende år for at verificere eller afvise den nuværende indikation af, at FAMKO er en positiv økonomisk investering.

Potentialer for styrkelse af tilbud til sårbare gravide og småbørnsfamilier

I FAMKO-samarbejdet er der løbende identificeret potentialer for styrkede samarbejder og indsatser internt i Odense Kommune og med tværsektorielle samarbejdspartnere. Eksempelvis er der i efteråret 2022 blevet udarbejdet en oversigt over mulige potentialer for at supplere tilbuddet til målgruppen ud over FAMKO. Her indgik eksempelvis nedenstående:

- Oprettelse af Center for Familie, Graviditet og Barsel – fremtiden familieambulatorie, hvor alle fagligheder samles på en matrikel med henblik på at skabe sammenhæng for familierne, samt styrke det tværsektorielle samarbejde
- Udbredelse af FAMKO-tilgangen til flere, sårbare målgrupper eller til samme målgruppe, som først får/erkender behovet for hjælp, når barnet er født

- Styrkelse af samarbejdet med flere samarbejdspartnere, f.eks. psykiatrien og børneafdelingen

Forvaltningen bruger blandt andet oversigten, når der udbydes midler i forbindelse med udviklingspuljer via fonde og ministerier.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Anne-Mette Ebensgaard deltog ikke i mødet.

Bilag

FAMKO resultater og erfaringer august 2023

Punkt 12: D-sag: Det kommende arbejde med implementering af minimumsnormeringer

28.00.00-A00-1-23

Resume

Med denne sag præsenteres Børn- og Ungeudvalget for det kommende arbejde med implementering af minimumsnormeringer.

Minimumsnormeringer har været på udvalgets dagsorden to gange tidligere. Den 5. april 2022 blev Børn- og Ungeudvalget orienteret om den nye lovgivning og forudsætningen for opgørelsen af minimumsnormeringer, og den 21. februar 2023 blev Børn- og Ungeudvalget orienteret om forvaltningens forventning til økonomien for minimumsnormeringer. I sidstnævnte sag blev det vurderet, at det på baggrund af de daværende data for antallet af børn og pædagogiske medarbejdere på dagtilbudsområdet, at Odense Kommune vil leve op til lovgivningen om minimumsnormeringer i 2024. Altså har vi i Odense kommune det rette forholdsmæssige antal pædagogisk personale i forhold til det forventede antal børn i børnehuse.

I Børn- og Ungeforvaltningens videre arbejde med implementering af minimumsnormeringer har forvaltningen identificeret tre spor, som udvalget vil møde i den kommende tid. I denne sag præsenteres Børn- og Ungeudvalget for indholdet i de tre spor, der skal lede til en samlet implementering af minimumsnormeringer.

Hvad er minimumsnormeringer?

Minimumsnormeringer er et krav til, hvor meget pædagogisk personale der skal være ansat i daginstitutioner. Ifølge lovgivningen skal der fra 2024 samlet set på kommuneniveau være minimum 1 pædagogisk personale til 3 børn i vuggestuer og minimum 1 pædagogisk personale til 6 børn i børnehaver.

I Odense Kommune skifter børn fra vuggestue til børnehave, når de fylder 2 år og 10 måneder. Det fremgår af loven, at kommunen skal sikre, at børn under 3 år indgår i normeringen med én pædagogisk medarbejder til tre børn frem til måneden efter, hvor barnet fylder 3 år. Der skal følge ekstra midler med de yngste børnehavebørn indtil denne alder. Det er således fortsat muligt, at børn under 3 år går i børnehave, men det er afgørende, at vuggestuenormeringen følger med barnet.

Minimumsnormeringerne opgøres lovgivningsmæssigt som et årligt gennemsnit på kommuneniveau. Man kan derfor i tråd med reglerne godt opleve, at der lokalt er børnehuse, der både ligger over og under minimumsgrænsen.

Indfasningen af minimumsnormeringer er sket løbende fra 2020, hvor Odense modtog de første midler fra staten. Det har derfor været muligt at øge antallet af medarbejdere i børnehuse hen over de seneste år.

I 2024 er det samlede beløb til minimumsnormeringer oppe på 57,2 mio. kr. årligt, når de sidste 5,3 mio. kr. fra staten lander i Odense. Fra 2024 indgår midlerne til minimumsnormeringer som en del af det samlede bloktilskud fra staten og er således ikke længere en særskilt pulje.

Kommende proces for arbejdet med minimumsnormeringer

I det videre arbejde vil Børn- og Ungeudvalget møde forskellige sider af implementeringen af minimumsnormeringer den kommende tid. Dette er fordelt i tre spor, der består af et økonomisk spor, et spor omkring mulighederne for et eventuelt

ændret alderssnit, og et spor der handler om, hvordan minimumsnormeringerne udfoldes i dagtilbuddene i forhold til pædagogisk kvalitet.

Nedenfor gives en kort beskrivelse af, hvad de tre spor indeholder.

Spor 1: Økonomi

Børn- og Ungeforvaltningen anbefaler, at den eksisterende budgetmodel på daginstitutionsområdet tilpasses. En tilpasning af budgetmodellen vil give forvaltningen bedre forudsætninger for at understøtte lovgivningen om minimumsnormeringer og give de budgetansvarlige ledere et bedre styringsværktøj.

Børn- og Ungeudvalget drøfter udvalgets kommende proces om budgetmodellen samt principperne i den tilpassede budgetmodel for daginstitutioner i en særskilt sag på nærværende møde.

Som en del af økonomisporret vil en behandling af taksterne for dagtilbud indgå. Forældre betaler som udgangspunkt 25 pct. af kommunens bruttodriftsomkostninger for en dagtilbudsplads. Med indførelsen af minimumsnormeringer tilføres kommunen løbende flere midler, og deraf er forældrebetalingen også løbende steget. Dette er en forudsætning for, at minimumsnormeringer kan indfries indenfor dagtilbudsafdelingens økonomiske ramme.

Børn- og Ungeudvalget skal den 24. oktober 2023 vedtage de nye takster for dagtilbudspladser for 2024.

Spor 2: Muligheder for et eventuelt ændret alderssnit

Lovgivningen om minimumsnormeringer giver kommunerne fleksibilitet i forhold til, hvordan minimumsnormeringerne omsættes i praksis i de pædagogiske miljøer. Det væsentlige er, at normeringen følger barnets alder.

Minimumsnormeringer kan derfor omsættes indenfor den nuværende praksis i Odense, hvor børn går fra vuggestue eller dagpleje til børnehave, når de fylder 2 år og 10 måneder. Det fordrer dog, at der følger ekstra midler med de yngste børnehavebørn, indtil de fylder 3 år og 1 måned.

I forbindelse med en initiativretssag fremsat af Byrådsgruppe B godkendte Børn- og Ungeudvalget den 19. januar 2021 en belysning af, hvilken betydning det ville have at hæve alderen for børnehavestart fra 2 år og 10 måneder til 3 år og 1 måned. Det er derfor relevant, at man i dette spor undersøger, hvad det vil betyde, hvis der i forbindelse med implementering af minimumsnormeringer foretages et skifte, så børn starter senere i børnehave. Dette skyldes bl.a., at der er forskellige fysiske krav til henholdsvis vuggestuer og børnehaver.

Den 23. november 2021 blev udvalget orienteret om betydningen af at hæve alderen for børnehavestart til 3 år 1 måned. Af orienteringen til udvalget fremgik det, at de aktuelle fysiske rammer i kommunens dagtilbud umiddelbart ikke understøtter, at alderen for fysisk start i børnehave ændres til den 1. i måneden efter, at børnene fylder 3 år. Forvaltningen vurderede endvidere på daværende tidspunkt, at anlægsudgiften kunne udgøre 90-150 mio. kr., hvis kapaciteten skal tilpasses flere småbørnspladser.

Forvaltningen undersøger, om der kan etableres løsninger, der kan understøtte forskellige scenarier af et ændret alderssnit. Derudover ses der løbende på kapacitetsbehovet for de yngste børn som følge af bl.a. opdaterede befolkningsprognoser.

I dette spor belyses således både muligheder og økonomi. Børn- og Ungeudvalget præsenteres for de forskellige scenarier for et eventuelt ændret alderssnit senere på året.

Spør 3: Pædagogisk kvalitet

Formålet med minimumsnormeringerne er at skabe en højere kvalitet i det pædagogiske arbejde og dermed en høj kvalitet i børns omsorg, udvikling og trivsel i dagtilbud.

Den 21. juni 2023 havde Børn- og Ungeudvalget den lovpligtige drøftelse om udviklingen af dagtilbudsområdet. Udvalget ønskede i den forbindelse en yderligere drøftelse af kvalitet i dagtilbud. Senere på året vil Børn- og Ungeudvalget derfor have en temadrøftelse om udviklingen i Odenses dagtilbud, hvor flere aspekter af kvalitet drøftes.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Anne-Mette Ebensgaard deltog ikke i mødet.

Punkt 13: D-sag: Styrelsesvedtægt for folkeskolerne i Odense Kommune

00.00.00-A00-35-19

Resume

Styrelsesvedtægten for folkeskolerne i Odense Kommune fastsætter sammen med bilagene en række retningslinjer for folkeskolernes virke. Børn- og Ungeforvaltningen har revideret den nuværende styrelsesvedtægt, således at den er opdateret jf. politiske beslutninger, aktuelle budgetter mm.

Ændringer i selve styrelsesvedtægten skal vedtages af Børn- og Ungeudvalget og kan kun finde sted efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelserne. Der er ingen særlige procedurekrav til ændringer i bilagene til styrelsesvedtægten, bortset fra beslutninger om ændringer i skolestrukturen.

Da de nye justeringer er foretaget i bilagene, forelægges den reviderede styrelsesvedtægt blot til Børn- og Ungeudvalgets orientering uden forudgående høring hos skolebestyrelserne.

Ændringer i styrelsesvedtægten:

- Bilag 1 vedr. kontaktudvalg er opdateret jf. de nye vedtægter
- I bilag 5 vedr. skolefritidsordning er afsnittet omkring fleksibel skolestart slettet
- Bilag 6 vedr. specialpædagogisk bistand er opdateret jf. gældende praksis samt afkortet og simplificeret
- I bilag 7 vedr. undervisningens ordning er afsnittet omkring pædagogisk læringscenter opdateret jf. gældende bekendtgørelse
- I bilag 8 om undervisningens organisering er der foretaget en fremskrivning af beløb til 2023-niveau.

Herudover er der foretaget en generel gennemskrivning af vedtægten, herunder en tilretning af datoer mv.

Den reviderede styrelsesvedtægt træder i kraft den 1. august 2023.

Styrelsesvedtægten er vedlagt som bilag.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Anne-Mette Ebensgaard deltog ikke i mødet.

Bilag

Styrelsesvedtægt pr. 010823

Punkt 14: D-sag: Taskforce Skole anbefalinger: Orientering om henvendelse til Børne- og Undervisningsministeren

17.00.00-A00-2-23

Resume

Børn- og Ungeudvalget drøftede på udvalgsrådet den 15. august 2023 de anbefalinger, som taskeforcen for skoleområdet har givet i deres rapport. Anbefalingerne er mangeartede og udvalget kommer på forskellig vis til at arbejde videre med anbefalingerne, nogle kan der arbejdes videre med lokalpolitisk mens andre kræver en national lovændring eller dispensation for at kunne gennemføres.

Udvalget var blandt andet optaget af anbefalingen omkring at der reduceres i antallet af eksamener og der indføres mere differentierede prøveformer samt anbefalingen omkring at der indføres en differentieret fordeling af statens tilskud til fri- og privatskolerne (den såkaldte koblingsprocent). Der var i udvalget ønske om, at man som samlet udvalg rettede henvendelse til Børne- og Undervisningsminister Mattias Tesfaye og Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg om disse to anbefalinger.

Børn- og Ungeforvaltningen har skrevet et udkast til en sådan henvendelse, som gennemgås med udvalget på mødet.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Anne-Mette Ebensgaard deltog ikke i mødet.

Punkt 15: D-sag: Aktuelle sager

00.22.00-P35-4-22

Resume

- Orientering vedrørende dagplejen.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Anne-Mette Ebensgaard deltog ikke i mødet.